

**EL PACK A.E.
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ**

**Ενοποιημένες και Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις
για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018**

**Σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδες
Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών	3
Ενοποιημένες και Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις Συνολικού Εισοδήματος της 31 ^{ης} Δεκεμβρίου 2018	6
Ενοποιημένες και Εταιρικές Καταστάσεις Οικονομικής Θέσης της 31 ^{ης} Δεκεμβρίου 2018	7
Ενοποιημένες και Εταιρικές Καταστάσεις Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της 31 ^{ης} Δεκεμβρίου 2018	8
Ενοποιημένες και Εταιρικές Καταστάσεις Ταμειακών Ροών της 31 ^{ης} Δεκεμβρίου 2018	9
Επεξηγηματικές Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης	10 έως 64

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «EL PACK A.E. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «EL PACK A.E. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «EL PACK A.E. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ» και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ’ αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες

σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2016, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.
- β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία «EL PACK Α.Ε. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 30 Μαΐου 2019
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Παναγιώτης Ι. Κοροβέσης
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 16071
Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές α.ε.ο.ε.
μέλος της Crowe Horwath International
Φωκ. Νέγρη 3, 11257 Αθήνα
Αρ Μ ΣΟΕΛ 125

EL PACK A.E.
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλ. Ευρώ)

	Σημ.	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		1 Ιαν. – 31 Δεκ.		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
		2018	2017	2018	2017
Κύκλος Εργασιών:					
Καθαρές Πωλήσεις	8	43.631	43.244	39.085	35.477
Κόστος Πωλήσεων	6	(31.549)	(32.558)	(30.366)	(27.795)
Μικτό Κέρδος		12.082	10.685	8.719	7.682
Έξοδα Διάθεσης και Διοίκησης	7	(7.599)	(6.814)	(6.493)	(5.827)
Άλλα Έσοδα Εκμετάλλευσης	9	192	284	134	147
Άλλα Έξοδα Εκμετάλλευσης	9	(383)	(603)	(149)	(178)
Λειτουργικά Αποτελέσματα		4.292	3.553	2.212	1.824
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	10	(1.712)	(1.851)	(1.588)	(1.737)
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων		2.580	1.702	623	87
Φόρος Εισοδήματος	11	(29)	(537)	97	(37)
Κέρδη / (Ζημιές) μετά από φόρους		2.552	1.165	721	50
Λοιπά Συγκεντρωτικά Έσοδα / (Ζημιές)					
<i>Λοιπά Συγκεντρωτικά Έσοδα / (Ζημιές) που θα ταξινομηθούν στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος σε επόμενες περιόδους (μετά από φόρους) :</i>					
<i>Λοιπά Συγκεντρωτικά Έσοδα / (Ζημιές) που θα ταξινομηθούν στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος σε επόμενες περιόδους (μετά από φόρους)</i>		0	0	0	0
Λοιπά Συγκεντρωτικά Έσοδα / (Ζημιές) που θα ταξινομηθούν στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος σε επόμενες περιόδους		0	0	0	0
<i>Λοιπά Συγκεντρωτικά Έσοδα / (Ζημιές) που δεν θα ταξινομηθούν στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος σε επόμενες περιόδους (μετά από φόρους) :</i>					
<i>Κέρδη / (Ζημιές) επανεπιμέτρησης σε προγράμματα καθορισμένων παροχών</i>	28	(95)	(169)	(102)	(126)
<i>Φόρος εισοδήματος λοιπών συνολικών εισοδημάτων, που δεν θα ταξινομηθούν</i>	11	17	49	20	36
Λοιπά Συγκεντρωτικά Έσοδα / (Ζημιές) που δεν θα ταξινομηθούν στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος σε επόμενες περιόδους		(78)	(120)	(81)	(89)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα / (Ζημιές) χρήσης, μετά από φόρους		(78)	(120)	(81)	(89)
Συνολικά Εισοδήματα / (Ζημιές) χρήσης, μετά από φόρους		2.474	1.044	639	(39)
Τα κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους αποδίδονται σε :					
Μετόχους της μητρικής εταιρείας		2.039	853	721	50
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		513	312	-	-
		2.552	1.165	721	50
Τα συνολικά εισοδήματα αποδίδονται σε :					
Μετόχους της μητρικής εταιρείας		1.960	741	639	(39)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		514	303	-	-
		2.474	1.044	639	(39)
Κέρδη / (Ζημιές) ανά μετοχή αποδιδόμενες στους μετόχους της εταιρείας, Βασικές και Απομειωμένες (εκφρασμένες σε Ευρώ ανά μετοχή)		1,8821	0,7874	0,6652	0,0459

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλ. Ευρώ)

Σημ.	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία		
	31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου		
	2018	2017	2018	2017	
Ενεργητικό					
Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα Πάγια στοιχεία	14	32.322	33.027	12.759	13.028
Ασώματα Πάγια στοιχεία	15	130	158	130	158
Υπεραξία	13	2.120	2.120	-	-
Επενδύσεις σε ακίνητα	16	931	1.033	-	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	12	-	-	12.571	12.491
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	17	750	750	750	750
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	18	232	218	141	129
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		36.485	37.307	26.350	26.555
Κυκλοφορούντα Περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	19	5.686	4.771	3.504	2.800
Εμπορικές Απαιτήσεις	20	17.123	18.391	16.511	17.412
Προκαταβολές & λοιπές Απαιτήσεις	21	3.041	2.617	1.322	1.133
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	22	195	197	165	161
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		26.045	25.975	21.501	21.506
Σύνολο Ενεργητικού		62.530	63.282	47.852	48.061
Ίδια Κεφάλαια και Υποχρεώσεις					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο	23	3.249	3.249	3.249	3.249
Τακτικό Αποθεματικό	24	557	515	432	429
Αφορολόγητο Αποθεματικό	24	4.837	4.837	4.837	4.837
Έκτακτο Αποθεματικό	24	1.504	1.504	605	605
Υπόλοιπο κερδών / (ζημιών) εις νέον		2.868	736	969	341
Ίδια Κεφάλαια αποδιδόμενα στους Μετόχους της Μητρικής		13.016	10.841	10.092	9.461
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		4.652	4.514	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		17.668	15.356	10.092	9.461
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	26	18.548	20.079	17.733	19.128
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	27	-	7	-	7
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		164	276	-	35
Προβλέψεις για Αποζημίωση Προσωπικού	28	1.186	1.038	916	779
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	11	4.854	5.862	1.816	2.270
Σύνολο Μακροπροθέσμων Υποχρεώσεων		24.752	27.262	20.466	22.220
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Εμπορικές Υποχρεώσεις	30	5.130	6.181	4.726	4.101
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	31	9.278	9.323	8.860	8.904
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπροθέσμων δανείων	26	1.571	2.135	1.435	1.999
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	27	7	19	7	19
Φόροι Εισοδήματος πληρωτέοι		975	608	328	182
Δεδουλευμένες και λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	32	3.149	2.399	1.939	1.176
Σύνολο Βραχυπροθέσμων Υποχρεώσεων		20.110	20.665	17.294	16.380
Σύνολο Υποχρεώσεων		44.862	47.926	37.760	38.600
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		62.530	63.282	47.852	48.061

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων

EL PACK A.E.
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλ. Ευρώ)	Ο Όμιλος							Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Τακτικό Αποθεματικό	Αφορολόγητα και ειδικά Αποθεματικά	Λοιπά Αποθεματικά	Υπόλοιπο κερδών/ (ζημιών) εις νέον	Σύνολο	Δικαιώματα που δεν συνιστούν έλεγχο	
Υπόλοιπο 1^η Ιανουαρίου 2017	3.249	446	4.837	605	963	10.100	4.211	14.312
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσεως	-	-	-	-	853	853	312	1.165
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	-	-	(112)	(112)	(9)	(120)
Συνολικά κέρδη / (ζημιές)	-	-	-	-	741	741	303	1.044
Σχηματισμός Τακτικού Αποθεματικού	-	68	-	900	(968)	-	-	-
Υπόλοιπο 31^η Δεκεμβρίου 2017	3.249	515	4.837	1.504	736	10.841	4.514	15.356
Υπόλοιπο την 01.01.2018 πριν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	3.249	515	4.837	1.504	736	10.841	4.514	15.356
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	-	-	-	-	(61)	(61)	(20)	(81)
Υπόλοιπο την 01.01.2018 μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	3.249	515	4.837	1.504	675	10.781	4.494	15.275
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσεως	-	-	-	-	2.039	2.039	513	2.552
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	-	-	(79)	(79)	1	(78)
Συνολικά κέρδη / (ζημιές)	-	-	-	-	1.960	1.960	514	2.474
Αύξηση ποσοστού μας σε θυγατρική	-	-	-	-	276	276	(356)	(81)
Σχηματισμός Τακτικού Αποθεματικού	-	43	-	-	(43)	-	-	-
Υπόλοιπο 31^η Δεκεμβρίου 2018	3.249	557	4.837	1.504	2.868	13.016	4.652	17.668

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων

EL PACK A.E.
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

	Η Εταιρεία					Σύνολο
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Τακτικό Αποθεματικό	Αφορολόγητα και ειδικά Αποθεματικά	Λοιπά Αποθεματικά	Υπόλοιπο κερδών/ ζημιών) εις νέον	
(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλ. Ευρώ)						
Υπόλοιπο 1^η Ιανουαρίου 2017	3.249	423	4.837	605	386	9.501
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσεως	-	-	-	-	50	50
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	-	-	(89)	(89)
Συνολικά κέρδη / (ζημιές)	-	-	-	-	(39)	(39)
Σχηματισμός Τακτικού Αποθεματικού	-	6	-	-	(6)	-
Υπόλοιπο 31^η Δεκεμβρίου 2017	3.249	429	4.837	605	341	9.461
Υπόλοιπο την 01.01.2018 πριν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	3.249	429	4.837	605	341	9.461
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	-	-	-	-	(8)	(8)
Υπόλοιπο την 01.01.2018 μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	3.249	429	4.837	605	333	9.453
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσεως	-	-	-	-	721	721
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	-	-	(81)	(81)
Συνολικά Κέρδη / (Ζημιές)	-	-	-	-	639	639
Σχηματισμός Τακτικού Αποθεματικού	-	2	-	-	(2)	-
Υπόλοιπο 31^η Δεκεμβρίου 2018	3.249	432	4.837	605	969	10.092

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλ. Ευρώ)

Σημ.	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία		
	1 Ιαν. – 31 Δεκ.		1 Ιαν. – 31 Δεκ.		
	2018	2017	2018	2017	
Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες					
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων		2.580	1.702	623	87
Προσαρμογές για τη συμφωνία των καθαρών ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες :					
- Αποσβέσεις	5	1.713	1.715	727	739
- Προβλέψεις / αντιστροφή προβλέψεων	4,20	(2)	179	(42)	141
- Ζημιές από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα		102	7	-	-
- Συναλλαγματικές διαφορές		13	(30)	13	(30)
- Τόκοι & Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	10	1.699	1.881	1.576	1.767
- Άλλα εισοδήματα		11	(63)	8	7
Λειτουργικές ροές προ μεταβολών Κεφαλαίου κίνησης		6.115	5.392	2.904	2.711
(Αύξηση) / Μείωση σε:					
Αποθέματα		(916)	390	(704)	382
Εμπορικές Απαιτήσεις		1.234	(686)	1.029	(2.844)
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις		(220)	456	(202)	3.357
Αύξηση / (Μείωση) σε:					
Εμπορικές Υποχρεώσεις		(1.163)	(316)	589	470
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		755	(69)	772	(5)
Μεταβολές στο Κεφάλαιο Κίνησης		(309)	(225)	1.485	1.360
Τόκοι & Χρηματοοικονομικά Έξοδα πληρωθέντα		(1.666)	(2.537)	(1.544)	(2.386)
Φόροι Εισοδήματος πληρωθέντες		(836)	(401)	(224)	(151)
Πληρωμές για αποζημίωση προσωπικού	28	(26)	(183)	(26)	(181)
Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές δραστηριότητες		3.279	2.045	2.595	1.354
Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες					
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων		(81)	-	(81)	-
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	14	(1.005)	(1.219)	(451)	(569)
Εισπράξεις από πωλήσεις παγίων στοιχείων		15	77	15	6
Τόκοι και συναφή έσοδα εισπραχθέντα		-	0	-	-
Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές δραστηριότητες		(1.071)	(1.142)	(517)	(563)
Ταμειακές Ροές από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες					
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		-	322	-	322
Εξοφλήσεις δανείων		(2.191)	(1.216)	(2.056)	(1.105)
Εισπράξεις από νέες συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης		-	-	-	-
Αποπληρωμή χρηματοδοτικών μισθώσεων		(19)	(47)	(19)	(26)
Καθαρές Ταμειακές Ροές από Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(2.210)	(940)	(2.074)	(808)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) Χρηματικών Διαθεσίμων					
Χρηματικά Διαθέσιμα στην αρχή του έτους	22	197	234	161	179
Χρηματικά Διαθέσιμα στο τέλος του έτους	22	195	197	165	161

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η «EL PACK A.E. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ», (εφεξής καλούμενη «Εταιρεία») ιδρύθηκε στις 22 Αυγούστου 1986. Αναφορές εφεξής με τη λέξη «Εταιρεία» ή «EL PACK» περιλαμβάνουν, εκτός κι αν ορίζεται διαφορετικά, την «EL PACK A.E.» και τις ενοποποιούμενες θυγατρικές της «ΣΙΓΜΑ ΠΑΚ Α.Ε.» και «ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ Α.Ε.».

Η βασική δραστηριότητα των Εταιρειών «EL PACK A.E.» και «ΣΙΓΜΑ ΠΑΚ Α.Ε.» είναι η παραγωγή κυματοειδούς χαρτονιού και χαρτοκιβωτίων. Η Εταιρεία «ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ Α.Ε.» δραστηριοποιείται στην παραγωγή ανακυκλωμένου χαρτιού συσκευασίας και αποτελεί τον βασικό προμηθευτή πρώτων υλών των Εταιριών παραγωγής κυματοειδούς χαρτονιού και χαρτοκιβωτίων του Ομίλου, στα πλαίσια της στρατηγικής καθετοποίησης που εφαρμόζει ο Όμιλος.

Έδρα της Εταιρείας έχει οριστεί ο Δήμος Αθηναίων, και συγκεκριμένα το ενοικιαζόμενο γραφείο επί της Λεωφόρου Αθηνών 31-33, Τ.Κ. 104 47. Οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις της EL PACK, συνολικού εμβαδού 17 χιλ. τ.μ., βρίσκονται στη ΒΙ.ΠΕ. Πατρών, επί ιδιόκτητων οικοπέδων συνολικής έκτασης 53 στρεμμάτων.

Ο μέσος αριθμός προσωπικού του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται σε 270 εργαζομένους (191 της Εταιρείας), ενώ στις 31 Δεκεμβρίου 2017, ο αντίστοιχος αριθμός του προσωπικού ήταν 256 εργαζόμενοι (182).

2. ΣΥΝΟΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ & ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

A. Πλαίσιο Κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων:

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) περιλαμβανομένων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ) και διερμηνειών που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, πλην των επενδυτικών ακινήτων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους σύμφωνα με το ΔΛΠ 40.

Όλα τα ποσά στις οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ («€»), και στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Πιθανές διαφορές στα αθροίσματα των οικονομικών καταστάσεων και των σημειώσεων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

B. Βάση ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και των θυγατρικών του την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Ο έλεγχος επιτυγχάνεται όταν ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος ή έχει δικαιώματα, σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του με την εκδότρια, και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της ισχύος του έναντι της εκδότριας. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος ελέγχει την εκδότρια, εάν, και μόνο εάν, ο Όμιλος έχει:

- Ισχύ έναντι της εκδότριας εταιρείας (δηλαδή υφιστάμενα δικαιώματα που του δίνουν τη δυνατότητα να κατευθύνει τις δραστηριότητες της εκδότριας εταιρείας)
- Έκθεση, ή δικαιώματα, σε μεταβλητές αποδόσεις που απορρέουν από την εμπλοκή με την εκδότρια εταιρεία
- Την ικανότητα να χρησιμοποιεί την ισχύ του έναντι της εκδότριας ώστε να επηρεάσει τις αποδόσεις του.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Γενικότερα, υπάρχει ένα τεκμήριο το οποίο αναφέρει πως η πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου οδηγεί σε έλεγχο. Για να υποστηριχθεί αυτό το τεκμήριο ακόμη και όταν ο Όμιλος έχει μικρότερο ποσοστό από την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου ή παρόμοια δικαιώματα μιας εκδότριας, ο Όμιλος θεωρεί ότι όλα τα σχετικά γεγονότα και οι περιστάσεις συνεκτιμώνται στο ποσοστό ισχύος έναντι της εκδότριας εταιρείας, συμπεριλαμβανοντας:

- Συμβατικό διακανονισμό με τους άλλους κατόχους δικαιώματος ψήφου της εκδότριας εταιρείας
- Δικαιώματα που απορρέουν από άλλες συμβατικές ρυθμίσεις
- Δικαιώματα ψήφου του Ομίλου και δυνητικά δικαιώματα ψήφου.

Ο Όμιλος αξιολογεί το πότε θα ασκήσει έλεγχο στην εκδότρια εταιρεία, αν τα γεγονότα και οι περιστάσεις υποδεικνύουν ότι υπάρχουν αλλαγές σε ένα από τα τρία στοιχεία του ελέγχου. Η ενοποίηση της θυγατρικής ξεκινά όταν ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχό της, και παύει όταν ο Όμιλος χάνει τον έλεγχο της θυγατρικής. Τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις καθώς και τα έσοδα και έξοδα που εξαγοράστηκαν ή πωλήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις από την ημερομηνία που ο Όμιλος είχε τον έλεγχο της θυγατρικής, μέχρι την ημερομηνία που ο Όμιλος χάνει τον έλεγχο της θυγατρικής.

Η κατάσταση συνολικών εσόδων (στοιχείο της δήλωσης εισοδήματος) και κάθε στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων, αποδίδεται στους μετόχους της μητρικής του Ομίλου και στις συμμετοχές που δεν συνιστούν έλεγχο, ακόμα κι αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι μη ελέγχουσες συμμετοχές να παρουσιάζουν έλλειμμα. Όταν καθίσταται απαραίτητο, πραγματοποιούνται αναμορφώσεις στις οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών προκειμένου οι λογιστικές αρχές τους να συμφωνούν με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου. Όλα τα εσωτερικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις του ομίλου, η καθαρή θέση, τα έσοδα, τα έξοδα και οι ταμειακές ροές που αφορούν συναλλαγές μεταξύ των μελών του Ομίλου, απαλείφονται πλήρως κατά την ενοποίηση.

Μια μεταβολή ιδιοκτησιακού καθεστώτος σε θυγατρική εταιρεία, χωρίς απώλεια ελέγχου, λογίζεται ως συναλλαγή ιδίων κεφαλαίων. Οι θυγατρικές εταιρείες που αποκτήθηκαν με κοινοπραξία ελέγχου, λογιστικοποιούνται με παρόμοιο τρόπο με εκείνον της συγκέντρωσης του ενδιαφέροντος.

Αν ο Όμιλος χάσει τον έλεγχο της θυγατρικής, τότε:

1. διαγράφει τα στοιχεία του ενεργητικού (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας) και τις υποχρεώσεις της θυγατρικής
2. διαγράφει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές και άλλα στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ενώ
3. οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία προκύπτει, παρουσιάζεται στον αντίστοιχο λογαριασμό Κέρδος / Ζημία και οποιαδήποτε επένδυση διακρατείται, αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία.

Η πλήρης κατάσταση των θυγατρικών που ενοποιούνται μαζί με τις αντίστοιχες συμμετοχές, παρουσιάζονται στη σημείωση 12.

Γ. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς επιχειρήσεις καλούνται οι εταιρείες εκείνες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή (σύμφωνα με το ΔΛΠ 28), αλλά δεν ελέγχει τις συμμετοχές. Ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή όταν κατέχει ένα ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου μεταξύ 20% και 50%. Η ύπαρξη και η επίδραση των δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί αν ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, ενώ αρχικά αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στο κόστος, και η λογιστική αξία αυξάνεται ή μειώνεται προκειμένου να αναγνωρισθεί το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημίες της εκδότριας μετά την ημερομηνία της εξαγοράς. Ουσιαστικά, αντιπροσωπεύουν την εύλογη αξία του μεριδίου του Ομίλου στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των συγγενών, η οποία εύλογη αξία περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημίες απομείωσης). Ο Όμιλος αξιολογεί, σε κάθε

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

ημερομηνία αναφοράς, αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις για απομείωση της αξίας μιας επένδυσης σε συγγενή επιχείρηση. Αν υπάρχει τέτοια ένδειξη, τότε διενεργείται έλεγχος απομείωσης συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της επένδυσης με τη λογιστική αξία του. Όταν η λογιστική αξία της επένδυσης υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, τότε προσαρμόζεται στο ανακτήσιμο ποσό.

Η ζημία απομείωσης από προηγούμενες χρήσεις αντιστρέφεται μόνο αν υπάρχει αλλαγή στις εκτιμήσεις που λήφθηκαν υπόψη προκειμένου να προσδιοριστεί το ανακτήσιμο ποσό της επένδυσης από την τελευταία ζημία απομείωσης που είχε αναγνωριστεί. Αν αυτή η περίπτωση ισχύει, τότε η λογιστική αξία της επένδυσης αυξάνεται στο υψηλότερο ανακτήσιμο ποσό της και η αύξηση αυτή αποτελεί την αναστροφή της ζημίας απομείωσης.

Το μερίδιο του Ομίλου από την εξαγορά των συγγενών του αναγνωρίζεται στην κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων, και το μερίδιο των κινήσεων από την εξαγορά των αποθεματικών, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες κινήσεις μετά την απόκτηση αναπροσαρμόζονται έναντι της λογιστικής αξίας της επένδυσης σε συγγενείς επιχειρήσεις. Όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημίες σε μία συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή του στη συγγενή επιχείρηση, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημίες, εκτός εάν έχει αναλάβει σχετικές υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συνδεδεμένης εταιρείας.

Σημαντικά κέρδη και ζημίες των συναλλαγών μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων, απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Οι λογιστικές αρχές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί όπου είναι αναγκαίο και εφικτό, ώστε να συμμορφώνονται με τις λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τη μερική διάθεση των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, ενώ σχετικά με την απώλεια σημαντικής επιρροής του Ομίλου επί μιας συγγενούς επιχείρησης, ο Όμιλος προσαρμόζει στην εύλογη αξία οποιασδήποτε επένδυση διατηρεί. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της επένδυσης και την εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία απώλειας της επιρροής, πρέπει να αναγνωρίζεται ως κέρδος ή ζημία. Η εύλογη αξία της επένδυσης, όταν παύει να είναι συγγενής, θα θεωρείται ως εύλογη αξία που καθορίστηκε κατά την αρχική αναγνώριση ως χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο με το ΔΛΠ 39.

Δ. Σύνοψη σημαντικών Λογιστικών Αρχών

α. Συνενώσεις Επιχειρήσεων και Υπεραξία

Κάθε συνένωση επιχειρήσεων λογιστικοποιείται με την εφαρμογή της μεθόδου απόκτησης. Το κόστος της απόκτησης υπολογίζεται ως το άθροισμα του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε, αποτιμημένο κατά την ημερομηνία της απόκτησης στην εύλογη αξία, και του ποσού τυχόν μη ελέγχουσας συμμετοχής κατά τον αποκτώμενο. Για κάθε συνένωση επιχειρήσεων, ο αποκτών επιμετρά την μη ελέγχουσα συμμετοχή επί του αποκτώμενου, είτε στην εύλογη αξία είτε σε αναλογία επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου. Τα έξοδα της πρόσκτησης που σχετίζονται με κάθε περίοδο, περιλαμβάνονται στα έξοδα διοίκησης.

Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, ο Όμιλος εκτιμά τα αποκτώμενα περιουσιακά στοιχεία και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις για την κατάλληλη ταξινόμησή τους και τον προσδιορισμό τους σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, τις οικονομικές περιστάσεις και τις σχετικές συνθήκες κατά την ημερομηνία της απόκτησης, γεγονός που περιλαμβάνει τον διαχωρισμό των ενσωματωμένων παραγώγων σε συμβόλαια από τον αποκτώντα.

Σε περίπτωση συνένωσης επιχειρήσεων που πραγματοποιείται σταδιακά, ο Όμιλος επιμετρά εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο, στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης, με τη διαφορά να μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που μεταβιβάζεται από τον αποκτών, θα αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης. Οποιοσδήποτε μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος, που τεκμαίρεται ότι αποτελούν στοιχείο του ενεργητικού ή του

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

παθητικού, θα αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα χρήσης είτε ως μεταβολή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Εάν το ενδεχόμενο αντάλλαγμα κατατάσσεται ως στοιχείο της καθαρής θέσης και δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 39, τότε δεν θα επιμετράται έως την τελική τακτοποίησή του μέσω της καθαρής θέσης.

Η Υπεραξία αρχικά αποτιμάται στο κόστος και αποτελεί το υπερβάλλον του αθροίσματος του ανταλλάγματος που μεταβιβάζεται συν το ποσό που αναγνωρίζεται ως μη ελέγχουσα συμμετοχή επί των καθαρών αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, και των αναληφθέντων υποχρεώσεων. Εάν το αντάλλαγμα είναι χαμηλότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, η διαφορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία επιμετρείται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία η οποία έχει αποκτηθεί σε μία συνένωση επιχειρήσεων, κατανέμεται, από την ημερομηνία απόκτησης, στις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών του Ομίλου, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από τη συνένωση, ανεξαρτήτως εάν τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας έχουν κατανεμηθεί στις συγκεκριμένες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Όταν η υπεραξία αποτελεί μέρος της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και τμήμα της δραστηριότητας της μονάδας αυτής διατεθεί, η υπεραξία που αναλογεί στη δραστηριότητα που διατίθεται, συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία της δραστηριότητας κατά τον υπολογισμό του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση της δραστηριότητας. Σε αυτή την περίπτωση, η υπεραξία που έχει διατεθεί επιμετρείται αναλογικά με τη σχετική αξία της δραστηριότητας που έχει πουληθεί, και της σχετικής αξίας του τμήματος της εναπομένουσας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών.

β. Ταξινόμηση στοιχείων

Ο Όμιλος παρουσιάζει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις στην κατάσταση της καθαρής θέσης με βάση την ταξινόμηση μεταξύ κυκλοφορούντων και μη κυκλοφορούντων στοιχείων. Ένα στοιχείο κατηγοριοποιείται ως κυκλοφορούν όταν:

- Αναμένεται να ρευστοποιηθεί, ή πρόκειται να πωληθεί ή καταναλωθεί μέσα στον κανονικό κύκλο της χρήσεως,
- Κατέχεται κυρίως για εμπορικούς σκοπούς,
- Αναμένεται να ρευστοποιηθεί μέσα σε διάστημα δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς, ή,
- Όταν μετατρέπεται σε μετρητά ή ταμειακά ισοδύναμα, εκτός και αν υπάρχει διακανονισμός υποχρέωσης που περιορίζει την ανταλλαγή ή τη χρήση του για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς.

Όλα τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται ως μη κυκλοφορούντα.

Μια υποχρέωση καθίσταται ως τρέχουσα όταν:

- Αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός του κανονικού κύκλου της χρήσεως
- Κατέχεται κυρίως για εμπορικούς σκοπούς
- Αναμένεται να πραγματοποιηθεί μέσα σε διάστημα δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς, ή,
- Δεν υπάρχει δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς.

Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί όλα τα υπόλοιπα στοιχεία των υποχρεώσεων ως μακροπρόθεσμα.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις έχουν καταταχθεί ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

γ. Αναγνώριση Εσόδων:

Έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μία οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη, εκτός από τα ποσά που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων κτλ). Μια οικονομική οντότητα αναγνωρίζει έσοδα όταν (ή καθώς) ικανοποιεί την υποχρέωση εκτέλεσης μιας σύμβασης, μεταβιβάζοντας τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που έχει υποσχεθεί στον πελάτη. Ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο του αγαθού ή της υπηρεσίας, εάν έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη χρήση και να αντλεί ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη από αυτό το αγαθό ή την υπηρεσία. Ο έλεγχος μεταβιβάζεται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου ή σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο έλεγχος του αγαθού μεταφέρεται στον πελάτη, συνήθως με την παράδοσή του, και δεν υπάρχει καμία ανεκπλήρωτη υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον πελάτη. Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται και επιμετρούνται σύμφωνα με τη φύση των υπηρεσιών που παρέχονται, χρησιμοποιώντας είτε μεθόδους εκροών (output methods), είτε μεθόδους εισροών (input methods). Η απαίτηση από τον πελάτη αναγνωρίζεται όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει η οικονομική οντότητα το τίμημα για τις εκτελεσμένες υποχρεώσεις της σύμβασης προς τον πελάτη. Το συμβατικό περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) έχει ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις του προς τον πελάτη, πριν ο πελάτης πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου (ή της Εταιρείας) για την έκδοση τιμολογίου. Η συμβατική υποχρέωση αναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) λαμβάνει τίμημα από τον πελάτη (προπληρωμή) ή όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο (αναβαλλόμενο έσοδο) πριν την εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση από-αναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι υποχρεώσεις της σύμβασης και το έσοδο καταγραφεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα έσοδα της μίσθωσης από λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων ή απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προ εξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται έσοδα από τόκους με το ίδιο επιτόκιο (αρχικό πραγματικό επιτόκιο) επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν το δικαίωμα είσπραξης τους έχει θεμελιωθεί.

δ. Κρατικές Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και όλοι οι σχετικοί όροι θα τηρηθούν. Όταν η επιχορήγηση σχετίζεται με δαπάνη, αναγνωρίζεται ως έσοδο σε συστηματική βάση κατά τις περιόδους που οι σχετικές δαπάνες τις οποίες προορίζεται να αποζημιώσει, εξοδοποιούνται. Όταν η επιχορήγηση σχετίζεται με ένα περιουσιακό στοιχείο, αναγνωρίζεται ως έσοδο σε ίσες ποσότητες κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του σχετικού περιουσιακού στοιχείου. Η απόσβεση περιλαμβάνεται στο κόστος πωλήσεων, στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εσόδων.

Όταν ο Όμιλος λαμβάνει επιχορηγήσεις μη νομισματικών περιουσιακών στοιχείων, τότε το περιουσιακό στοιχείο και η επιχορήγηση καταγράφονται σε ονομαστικά ποσά και απεικονίζονται στο κέρδος ή τη ζημία κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής, προς όφελος του υποκείμενου στοιχείου του ενεργητικού, σε ισόποσες ετήσιες δόσεις.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

ε. Φόροι

Τρέχων φόρος εισοδήματος: Οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται στο ποσό που αναμένεται να ανακτηθεί ή να πληρωθεί στις φορολογικές αρχές. Οι φορολογικοί συντελεστές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ποσού είναι αυτοί που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς στις χώρες όπου ο Όμιλος δραστηριοποιείται και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος που σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, αναγνωρίζεται κι αυτός στα ίδια κεφάλαια και όχι στην κατάσταση των συνολικών εσόδων. Η Διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις που λαμβάνονται σε φορολογικές δηλώσεις σε σχέση με τις καταστάσεις στις οποίες εφαρμόζονται φορολογικοί κανονισμοί, τις ερμηνεύει και δημιουργεί προβλέψεις όπου είναι απαραίτητο.

Αναβαλλόμενος φόρος: Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης πάνω στις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, και της λογιστικής τους αξίας στις οικονομικές καταστάσεις κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές, εκτός από τις παρακάτω περιπτώσεις:

- Όταν η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση προκύπτει από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας ή ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης σε μία συναλλαγή που δεν αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων και, κατά το χρόνο της συναλλαγής, δεν επηρεάζεται ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο.
- Αναφορικά στις προσωρινές φορολογικές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και συμμετοχές σε κοινοπραξίες, όταν ο χρόνος αντιστροφής των προσωρινών διαφορών μπορεί να ελεγχθεί και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προσεχές μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπεστές προσωρινές διαφορές, τη μεταφορά των αχρησιμοποίητων φορολογικών απαιτήσεων και των τυχόν αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανό ότι τα φορολογητέα κέρδη των οποίων μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι εκπεστές προσωρινές διαφορές, και των μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών απαιτήσεων, καθώς και των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκτός από τις παρακάτω περιπτώσεις:

- Όταν η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση σχετικά με την εκπεστέα προσωρινή διαφορά, προκύπτει από την αρχική αναγνώριση του στοιχείου του ενεργητικού ή του παθητικού σε μία συναλλαγή που δεν αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων και, κατά το χρόνο της συναλλαγής, δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημία.
- Αναφορικά με τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς επιχειρήσεις και συμμετοχές σε κοινοπραξίες, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές θα αντιστραφούν στο προσεχές μέλλον και τα φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των προσωρινών διαφορών.

Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνεται στην έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκές φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο για να επιτρέψει το σύνολο ή μέρος της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί. Μη αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επανεκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού και αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανό ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα επιτρέψουν την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση να ανακτηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην χρήση που η απαίτηση θα πραγματοποιηθεί, ή η υποχρέωση θα τακτοποιηθεί, και οι οποίοι φορολογικοί συντελεστές έχουν θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Ο αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται εκτός της κατάστασης αποτελεσμάτων, αναγνωρίζεται έξω από την κατάσταση συνολικών εσόδων. Τα αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία αναγνωρίζονται σε αντιστοιχία με την υποκείμενη συναλλαγή, είτε στα Λοιπά συνολικά έσοδα, είτε απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά εκτελεστό δικαίωμα για να συμψηφίσει τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων, και οι αναβαλλόμενοι φόροι αφορούν την ίδια οικονομική μονάδα.

στ. Ξένα νομίσματα

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι και το λειτουργικό νόμισμα της μητρικής Εταιρείας. Για κάθε εταιρεία, ο Όμιλος καθορίζει το λειτουργικό νόμισμα, και τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις κάθε οντότητας επιμετρούνται χρησιμοποιώντας το συγκεκριμένο νόμισμα. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την άμεση μέθοδο της ενοποίησης, και για τη διάθεση μιας εκμετάλλευσης στο εξωτερικό, το κέρδος ή η ζημία που ανακατατάσσονται στα αποτελέσματα χρήσεως, αντανακλά το ποσό που προκύπτει από τη χρήση αυτής της μεθόδου.

Συναλλαγές και υπόλοιπα: Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα καταχωρούνται αρχικά από τις θυγατρικές του Ομίλου στην αντίστοιχη νομισματική ισοτιμία τους, κατά την ημερομηνία όπου η συναλλαγή πληροί για πρώτη φορά τις προϋποθέσεις για αναγνώριση.

Τα χρηματικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού σε ξένα νομίσματα, μετατρέπονται στο νόμισμα της ισοτιμίας που ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Οι διαφορές που προκύπτουν κατά την εκκαθάριση ή μετατροπή των νομισματικών στοιχείων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων με εξαίρεση τα νομισματικά στοιχεία που χαρακτηρίζονται ως μέρος αντιστάθμισης της καθαρής επένδυσης του Ομίλου μιας συναλλαγής στο εξωτερικό. Αυτά αναγνωρίζονται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα μέχρις ότου η καθαρή επένδυση πωληθεί, οπότε το συσσωρευμένο ποσό μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, ενώ και οι φορολογικές χρεώσεις και πιστώσεις που αναλογούν στις συναλλαγματικές διαφορές αυτών των νομισματικών στοιχείων, καταγράφονται επίσης στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία των αρχικών συναλλαγών. Τα μη νομισματικά στοιχεία τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες κατά την ημερομηνία που καθορίζεται η εύλογη αξία. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από τη μετατροπή των μη νομισματικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, αντιμετωπίζεται σύμφωνα με την αναγνώριση του κέρδους ή της ζημιάς από τη μεταβολή στην εύλογη αξία του στοιχείου (δηλαδή συναλλαγματικές διαφορές στα στοιχεία των οποίων το κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων).

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

ζ. Ενσώματα Πάγια Στοιχεία

Τα γήπεδα και τα οικόπεδα αποτιμώνται στο κόστος τους. Τα κτίρια, οι εγκαταστάσεις, τα μηχανήματα και ο μηχανολογικός εξοπλισμός αποτιμώνται στο κόστος κτήσης, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης τους, εφόσον υπάρχουν. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει και το κόστος αντικατάστασης τμήματος των μηχανημάτων και του μηχανολογικού εξοπλισμού, όταν τέτοιο κόστος πραγματοποιείται, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισής του. Τα μεταφορικά μέσα, τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός αποτιμώνται στο κόστος κτήσης, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης τους.

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν: οικόπεδα, κτήρια ίδιας χρήσης, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό, και μεταφορικά μέσα. Τα ακίνητα, οι εγκαταστάσεις και ο λοιπός εξοπλισμός αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση των στοιχείων.

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία εξετάζονται για τυχόν απομείωση όταν υπάρχουν γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις, που δείχνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου μειώνεται αμέσως στο ανακτήσιμο ποσό εάν η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου είναι μεγαλύτερη από το υπολογιζόμενο ανακτήσιμο ποσό.

Ένα στοιχείο των ενσώματων παγίων στοιχείων διαγράφεται όταν δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη χρήση ή τη διάθεσή του. Κάθε κέρδος ή ζημία που προκύπτει από τη διαγραφή του παγίου (που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου), περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, όταν το περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται.

Αποσβέσεις Ενσώματων Παγίων Στοιχείων: Οι εδαφικές εκτάσεις δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη σταθερή μέθοδο, με συντελεστές οι οποίοι προσεγγίζουν τις σχετικές ωφέλιμες διάρκειες ζωής των σχετικών παγίων. Η υπολειμματική αξία και οι ωφέλιμες ζωές επανεξετάζονται και προσαρμόζονται, εάν κρίνεται απαραίτητο, στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς. Οι συντελεστές που χρησιμοποιούνται είναι οι εξής:

Είδος Παγίου	Ετήσιος Συντελεστής Απόσβεσης
Κτίρια	2% - 5%
Μηχανήματα και λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	5% - 15%
Μεταφορικά Μέσα	4% - 20%
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5% - 20%

η. Μισθώσεις

Ο προσδιορισμός του εάν μία επιχειρηματική συμφωνία είναι (ή περιέχει) μίσθωση, βασίζεται στην ουσία της διάταξης κατά την έναρξη της μίσθωσης. Η συμφωνία είναι, ή εμπεριέχει μίσθωση, αν η εκπλήρωση της συμφωνίας εξαρτάται από τη χρήση ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου και η συμφωνία εκχωρεί ένα δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου, ακόμη και αν το δικαίωμα αυτό δεν προσδιορίζεται ρητά σε μία συμφωνία.

Ο Όμιλος ως μισθωτής: Μία μίσθωση κατατάσσεται κατά την ημερομηνία έναρξης ως χρηματοδοτική μίσθωση ή λειτουργική μίσθωση. Μια μίσθωση που μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες που συνοδεύουν την κυριότητα στον Όμιλο, κατατάσσεται ως χρηματοδοτική μίσθωση. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης, στην εύλογη αξία του μισθωμένου παγίου ή, αν αυτή είναι χαμηλότερη, στη παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι πληρωμές για χρηματοδοτικές μισθώσεις επιμερίζονται μεταξύ των χρηματοοικονομικών εξόδων και της μείωσης της χρηματοδοτικής υποχρέωσης, ώστε να επιτευχθεί

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

ένα σταθερό επιτόκιο στο εναπομείναν υπόλοιπο της υποχρέωσης. Τα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά έξοδα στην αποτελεσμάτων.

Ένα μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο αποσβένεται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του. Ωστόσο, εάν δεν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι ο Όμιλος θα αποκτήσει την κυριότητα μέχρι το τέλος της μισθωτικής περιόδου, τότε το περιουσιακό στοιχείο αποσβένεται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του και της διάρκειας μίσθωσής του.

Οι πληρωμές των λειτουργικών μισθωμάτων αναγνωρίζονται ως λειτουργική δαπάνη στην κατάσταση συνολικών εσόδων, με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής: Μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος δε μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα άμεσα κόστη που πραγματοποιούνται κατά τη διαπραγμάτευση και συμφωνία μιας λειτουργικής μίσθωσης, προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση, ως εισόδημα από ενοίκια. Τα ενδεχόμενα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έσοδο στην περίοδο κατά την οποία εισπράττονται.

θ. Κόστος Δανεισμού

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΛΠ 23 «Κόστος Δανεισμού», σύμφωνα με το οποίο το κόστος δανεισμού κεφαλαιοποιείται ως τμήμα του κόστους ενός ειδικού περιουσιακού στοιχείου, εφ' όσον πληρούνται οι απαιτήσεις του ΔΛΠ 23. Συγκεκριμένα, οι απαιτήσεις του ΔΛΠ 23 αναφέρουν ότι α) το κόστος δανεισμού μπορεί να είναι άμεσα αποδιδόμενο στην απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου και β) το κόστος δανεισμού θα είχε αποφευχθεί, αν η δαπάνη για το ειδικό περιουσιακό στοιχείο, δεν είχε δημιουργηθεί.

Μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο, ανάλογα με την περίπτωση, μόνο όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που συνδέονται με το στοιχείο θα εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος του στοιχείου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Όλες οι άλλες επιδιορθώσεις και συντηρήσεις χρεώνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

ι. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται ξεχωριστά αποτιμώνται κατά την αρχική τους αναγνώριση, στην τιμή κόστους. Το κόστος των άυλων περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν σε μία συνένωση επιχειρήσεων είναι η εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης τους. Εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία, εξαιρουμένων των κεφαλαιοποιημένων εξόδων ανάπτυξης, δεν κεφαλαιοποιούνται και οι σχετικές δαπάνες απεικονίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην περίοδο κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν.

Η ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων αξιολογείται ως περιορισμένη ή απεριόριστη. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή αποσβένονται στη διάρκεια της ωφέλιμης οικονομικής ζωής τους, και αξιολογούνται για απομείωση όποτε υπάρχει ένδειξη ότι μπορεί να απομειωθεί. Η περίοδος απόσβεσης και η μέθοδος απόσβεσης για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή επανεξετάζεται τουλάχιστον στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς. Οι αλλαγές στην αναμενόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, ή του αναμενόμενου τρόπου ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο, θεωρείται ότι τροποποιεί την περίοδο απόσβεσης ή τη μέθοδο, ανάλογα με την περίπτωση, και αντιμετωπίζεται ως μεταβολή στις λογιστικές εκτιμήσεις. Το λογισμικό αποσβένεται σε μια περίοδο οκτώ έως δέκα ετών. Οι αποσβέσεις των άυλων περιουσιακών στοιχείων με περιορισμένη ωφέλιμη

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

ζωή αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στην κατηγορία που συνάδει με τη λειτουργία των άυλων περιουσιακών στοιχείων.

Τα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από την παύση αναγνώρισης ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου, υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου, και αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, όταν το περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται.

κ. Επενδύσεις σε ακίνητα

Τα ακίνητα που κατέχονται για μακροπρόθεσμες αποδόσεις ενοικίου ή/και για κεφαλαιουχικό κέρδος και δεν καταλαμβάνονται από τις θυγατρικές της Μητρικής Εταιρείας ή του Ομίλου, ταξινομούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν ιδιότητα οικοπέδων, κτίρια ή τμήματα κτιρίων, οικοπέδων και κτίρια λειτουργικής μίσθωσης, καθώς και κτίρια που κατέχονται με χρηματοδοτική μίσθωση. Ένα ακίνητο που κατέχεται από μισθωτή βάσει σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, μπορεί να χαρακτηριστεί και λογιστικοποιηθεί ως επένδυση σε ακίνητα, αν και μόνο αν ο ορισμός των επενδύσεων σε ακίνητα πληρείται. Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εξόδων συναλλαγής, ενώ μετά την αρχική αναγνώριση, αποτιμώνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από έναν εκτιμητή. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή αναπροσαρμόζεται, αν είναι απαραίτητο, λόγω διαφορών στη φύση, την τοποθεσία και την κατάσταση του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου. Επιπλέον, σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 13, για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η ικανότητα ενός συμμετέχοντος στην αγορά για να δημιουργήσει οικονομικά οφέλη από τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου στην καλύτερη μορφή του ή την πώλησή του σε άλλον συμμετέχοντα στην αγορά που επίσης θα το χρησιμοποιήσει στην καλύτερη μορφή του.

Εάν αυτές οι πληροφορίες δεν είναι διαθέσιμες, τότε χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες μέθοδοι αποτίμησης:

- Συγκρίσιμη Μέθοδος: Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η αξία του ακινήτου ορίζεται από συγκρίσιμες μεθόδους με παρεμφερή χαρακτηριστικά.
- Υπολειμματική αξία: Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται κυρίως για την εκτίμηση της αξίας των γηπέδων που πρόκειται να αναπτυχθούν, ή ακινήτων που χρήζουν ανακαίνισης. Όλες οι δαπάνες για την επίτευξη της ανάπτυξης, καθώς και το προσδοκώμενο κέρδος, αφαιρούνται από την εκτίμηση της αξίας του τελικού προϊόντος της ανάπτυξης ώστε να φθάσει στην αξία του οικοπέδου. Το αποτέλεσμα αυτής της μείωσης είναι η υπολειμματική αξία του ακινήτου. Τέλος, η παρούσα αξία προκύπτει από την εφαρμογή της προεξόφλησης επί της υπολειμματικής αξίας της εκτιμώμενης ιδιοκτησίας.
- Μέθοδος υπολειμματικού κόστους αντικατάστασης: Οι αποτιμήσεις με τη Μέθοδο του Κόστους Αντικατάστασης, βασίζονται στην εκτίμηση της αξίας της αγοράς για την υφιστάμενη χρήση του οικοπέδου και την τρέχουσα αντικατάσταση του κόστους βελτιώσεων, αφαιρώντας τις προβλέψεις υποτίμησης και όλα τα σχετικά στοιχεία βελτιστοποίησης. Οι δύο εκτιμήσεις, η μία για την αγοραία αξία του οικοπέδου και η άλλη για το κόστος αναπαραγωγής μείον τις προβλέψεις για φυσική φθορά, είναι συμψηφισμένες, με αποτέλεσμα η τρέχουσα αξία του ακινήτου να υποτιμάται.
- Επενδυτική μέθοδος: Σκοπός αυτής της μεθόδου είναι να εκτιμηθεί το ετήσιο εισόδημα που δικαιούται ένας επενδυτής και στη συνέχεια να κεφαλαιοποιηθεί με τη χρήση της κατάλληλης μονάδας μέτρησης. Αυτές οι αποτιμήσεις επανεξετάζονται ετησίως από εκτιμητές, ενώ οι επενδύσεις σε ακίνητα που είναι υπό κατασκευή για συνεχή χρήση, ή για τις οποίες η αγορά έχει εξελιχθεί σε λιγότερο ενεργή, συνεχίζουν να αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα απεικονίζει, μεταξύ άλλων, έσοδα από ενοίκια υφιστάμενων μισθώσεων και παραδοχές σχετικά με έσοδα από ενοίκια από μελλοντικές μισθώσεις, υπό συνθήκες τρεχουσών συνθηκών της αγοράς. Η εύλογη αξία αντανακλά επίσης, σε παρόμοια βάση, οποιαδήποτε ταμειακή εκροή που θα μπορούσε να προσδοκάται, όσον αφορά το ακίνητο.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στην λογιστική αξία του ακινήτου μόνο όταν είναι πιθανόν ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που συνδέονται με το περιουσιακό στοιχείο θα εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος του περιουσιακού στοιχείου θα μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Όλα τα άλλα έξοδα επιδιορθώσεων και συντήρησης χρεώνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους κατά το οποίο πραγματοποιούνται.

Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα που δεν εκτιμάται από εκτιμητές, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μια μεθοδολογία με βάση τις εκτιμήσεις που έχουν διεξαχθεί. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στην κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Εάν μια επένδυση σε ακίνητο μεταβληθεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενο, τότε κατηγοριοποιείται ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο και ως εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία της επανακαθορισμού, καθίσταται το νέο κόστος. Ακίνητα που είναι υπό κατασκευή ή αξιοποίηση για μελλοντική χρήση ως επενδύσεις σε ακίνητα, κατηγοριοποιούνται επίσης ως πάγια και εμφανίζονται στο κόστος έως ότου η κατασκευή ή η αξιοποίηση ολοκληρωθεί, οπότε και λογιστικοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται για πώληση χωρίς επαναξιοποίηση, ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 5.

λ. Χρηματοοικονομικά Μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ταυτόχρονα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για μια οικονομική οντότητα και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο για μια άλλη οικονομική οντότητα.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται, κατά την αρχική αναγνώριση, ως μεταγενέστερα επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο. Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως SPPI (“solely payments of principal and interest”) κριτήριο και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

- στο αποσβεσμένο κόστος
- στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία με τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση αυτών να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντίστοιχα.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται.

Για Χρηματοοικονομικά Μέσα τα οποία διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για Χρηματοοικονομικά Μέσα για τα οποία δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλαδή την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία).

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος ή η Εταιρεία προσδοκούν να εισπράξουν, προεξοφλημένες με βάση το κατά προσέγγιση αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται σε δύο στάδια. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των επόμενων 12 μηνών. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, ανεξάρτητα από το πότε προέκυψε η αθέτηση.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούν την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν ο Όμιλος ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, ο Όμιλος αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρούνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει ο Όμιλος ή η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που ο Όμιλος θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

μ. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των ετοιμών και ημιοτοιμών προϊόντων περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ώστε να βρεθούν στο τρέχον σημείο εναπόθεσης και επεξεργασίας τους, και αποτελείται από πρώτες ύλες, εργατικά, γενικά βιομηχανικά έξοδα (βασιζόμενα σε κανονική λειτουργική ικανότητα, αλλά χωρίς να περιλαμβάνουν κόστη δανεισμού), και κόστος συσκευασίας. Το κόστος πρώτων υλών και ετοιμών προϊόντων καθορίζεται με βάση το μέσο σταθμικό κόστος. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των ετοιμών και ημιοτοιμών προϊόντων, είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου, μείον τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώλησή τους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των πρώτων υλών είναι το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου. Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα ή απαξιωμένα αποθέματα, σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο, ενώ μειώσεις στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και ζημιές από

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

αποθέματα, εξοδοποιούνται μέσα στην περίοδο στην οποία αυτές οι μειώσεις και η ζημιά πραγματοποιούνται.

v. Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Με την εξαίρεση της υπεραξίας η οποία ελέγχεται για απομείωση τουλάχιστον σε ετήσια βάση (31 Δεκεμβρίου κάθε έτους), οι λογιστικές αξίες των λοιπών μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εξετάζονται για απομείωση όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, καταγράφεται ζημία απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης και της αξίας χρήσης. Εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης, είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής συναλλαγής, στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης, ενώ η αξία χρήσης είναι η τρέχουσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να προκύψουν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου, και από τη διάθεσή του στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του.

Για τους σκοπούς του προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο υπάρχουν ξεχωριστά αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές. Η μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών αντιπροσωπεύει τη μικρότερη αναγνωρίσιμη ομάδα περιουσιακών στοιχείων που δημιουργεί ταμειακές ροές που είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητες από τις ταμειακές εισροές που δημιουργούνται από άλλα περιουσιακά στοιχεία ή ομάδες περιουσιακών στοιχείων. Κατά τη διαδικασία εξακρίβωσης του ότι οι ταμειακές εισροές από ένα περιουσιακό στοιχείο ή ομάδες περιουσιακών στοιχείων, είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητες, έχει σαν συνέπεια ο Όμιλος να λαμβάνει υπόψη του πολλούς παράγοντες για τον προσδιορισμό του επιπέδου της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης, της εμπορίας, της στρατηγικής παραγωγής, τους τρόπους λήψης αποφάσεων από τη Διοίκηση σχετικά με τη συνέχιση ή τη διάθεση των περιουσιακών στοιχείων, τη φύση και τους όρους των συμβατικών ρυθμίσεων, καθώς και την πραγματική και προβλεπόμενη απασχόληση των στοιχείων αυτών. Με βάση τα παραπάνω, ο Όμιλος είναι σε θέση να προσδιορίσει τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών ανά ομάδα προϊόντων.

Κατά την εκτίμηση της αξίας χρήσης, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους, χρησιμοποιώντας ένα προεξοφλητικό επιτόκιο προ φόρων που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με το περιουσιακό στοιχείο. Κατά τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας μείον το κόστος διάθεσης, οι πρόσφατες συναλλαγές στην αγορά λαμβάνονται υπόψη, ενώ αν δεν μπορεί να εντοπιστεί τέτοιου είδους συναλλαγή, τότε χρησιμοποιείται ένα κατάλληλο μοντέλο αποτίμησης. Οι υπολογισμοί αυτοί ενισχύονται από πολλαπλάσια αποτίμησης, εισηγμένες τιμές των μετοχών για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες ή άλλους διαθέσιμους δείκτες της εταιρείας.

Ο Όμιλος βασίζει τον υπολογισμό απομείωσης σε προϋπολογισμούς και λεπτομερείς προβλέψεις υπολογισμών, που καθορίζονται ξεχωριστά για κάθε μία μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, στην οποία εκχωρούνται τα μεμονωμένα περιουσιακά στοιχεία. Αυτοί οι προϋπολογισμοί και οι προβλέψεις υπολογισμών καλύπτουν γενικά μια περίοδο πέντε ετών, ενώ για μεγαλύτερες περιόδους, υπολογίζεται ένας μακροπρόθεσμος ρυθμός ανάπτυξης και εφαρμόζεται σε μελλοντικές ταμειακές ροές μετά το πέμπτο έτος.

ξ. Χρηματικά Διαθέσιμα

Ο Όμιλος θεωρεί τις προθεσμιακές καταθέσεις, τα μετρητά στην τράπεζα, καθώς και τις λοιπές υψηλής ρευστότητας επενδύσεις, με αρχική λήξη μικρότερη των τριών μηνών, ως χρηματικά διαθέσιμα.

Για τη σύνταξη της κατάστασης ταμειακών ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα και χρηματικά ισοδύναμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες, καθώς και χρηματικά διαθέσιμα και χρηματικά ισοδύναμα όπως προσδιορίζονται παραπάνω.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

ο. Προβλέψεις για Αποζημίωση προσωπικού λόγω Συνταξιοδότησης:

Ο Όμιλος και η εταιρεία διατηρούν προγράμματα καθορισμένων παροχών στην Ελλάδα, με το κόστος των αποζημιώσεων να προσδιορίζεται με τη χρήση της αναλογιστικής μεθόδου αποτίμησης των εκτιμώμενων μονάδων υποχρέωσης (Project Unit Credit Method).

Το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19 εισάγει μια σειρά από τροποποιήσεις της λογιστικής των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, συμπεριλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, τα οποία αναγνωρίζονται πλέον στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα και εξαιρούνται μόνιμα από τα Αποτελέσματα Χρήσης. Επίσης, οι αναμενόμενες αποδόσεις των προγραμμάτων περιουσιακών στοιχείων, δεν αναγνωρίζονται πλέον στα Αποτελέσματα Χρήσης, ενώ υπάρχει απαίτηση αναγνώρισης του τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης (ή περιουσιακού στοιχείου), ο οποίος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένης παροχής. Τα κόστη προϋπηρεσίας αναγνωρίζονται πλέον στα Αποτελέσματα Χρήσης, το νωρίτερο μεταξύ της ημερομηνίας πραγματοποίησης της τροποποίησης και της ημερομηνίας αναγνώρισης του κόστους της σχετικής αναδιάρθρωσης ή τερματισμού. Περαιτέρω ανάλυση των προγραμμάτων περιλαμβάνεται στη σημείωση 28.

π. Προβλέψεις, Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και περιουσιακά στοιχεία

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει τρέχουσα νομική ή θεσμική υποχρέωση, που απορρέει από γεγονότα του παρελθόντος, είναι πιθανό να απαιτείται εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για την εξόφληση της υποχρέωσης αυτής, και εφόσον μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού της υποχρέωσης. Όταν ο Όμιλος αναμένει κάποια πρόβλεψη να αποπληρωθεί, για παράδειγμα από ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, η αποπληρωμή αναγνωρίζεται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο, αλλά μόνο όταν είναι σχεδόν βεβαία. Οι προβλέψεις αναθεωρούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, και προσαρμόζονται ώστε να αντιπροσωπεύουν την τρέχουσα αξία του εξόδου που αναμένεται να απαιτηθεί για την εξόφληση της υποχρέωσης.

Αν η επίδραση της χρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, οι προβλέψεις υπολογίζονται προεξοφλώντας τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη χρονική αξία του χρήματος, και όπου κρίνεται απαραίτητο, τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απατήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εκτός και αν δεν υπάρχει πιθανότητα εκροής πόρων ή υπάρχει πιθανότητα εισροής πόρων αντίστοιχα.

ρ. Δικαιώματα εκπομπών αερίων ρύπων

Τα δικαιώματα εκπομπών αερίων ρύπων αναγνωρίζονται με βάση τη μέθοδο της καθαρής υποχρέωσης, βάση της οποίας ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρέωση μόνο όταν οι εκπομπές αερίων ξεπεράσουν τα επιμεριζόμενα δικαιώματα, κι έχει επιλέξει να επιμετρά την καθαρή υποχρέωση στη βάση της χρονικής περιόδου για την οποία έχει ανέκκλητο δικαίωμα επί των σωρευτικών δικαιωμάτων ρύπων που έχει λάβει. Τα δικαιώματα που αποκτώνται πλέον των απαιτούμενων για την κάλυψη των ελλειμμάτων, αναγνωρίζονται ως ασώματες ακινητοποιήσεις. Τα έσοδα που προκύπτουν από την πώληση των επιχορηγούμενων δικαιωμάτων εκπομπής, αναγνωρίζονται ως μείωση του κόστους πωλήσεων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος είχε υπερβεί τα εν λόγω δικαιώματα και μέσα στην χρήση του 2019 κάλυψε πλήρως το έλλειμα του σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Σχετικά με την περίοδο 2013 - 2020 και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτιμάται ότι ο Όμιλος δεν θα αντιμετωπίσει σημαντικά ελλείμματα στα δικαιώματα εκπομπής στο άμεσο μέλλον.

Ε. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου απαιτεί από τη Διοίκηση να προβεί σε εκτιμήσεις, αξιολογικές κρίσεις, και παραδοχές, προκειμένου να επιλέξει τις καταλληλότερες λογιστικές αρχές σε σχέση με τη μελλοντική εξέλιξη των γεγονότων και των συναλλαγών. Οι εν λόγω εκτιμήσεις, αξιολογικές κρίσεις και παραδοχές, επανεξετάζονται περιοδικά προκειμένου να

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

ανταποκρίνονται στα τρέχοντα δεδομένα και να αντανakλούν τους εκάστοτε τρέχοντες κινδύνους που βασίζονται σε προγενέστερη εμπειρία της Διοίκησης σχετικά με τα επίπεδα των συναφών συναλλαγών ή γεγονότων.

Οι βασικές εκτιμήσεις που αφορούν το μέλλον και άλλες κύριες πηγές αβεβαιότητας των εκτιμήσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων τους επόμενους 12 μήνες, περιγράφονται παρακάτω. Ο Όμιλος με βάση τις εκτιμήσεις του υπολογίζει τις παραμέτρους που είναι διαθέσιμες κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Ωστόσο, οι υπάρχουσες συνθήκες και παραδοχές σχετικά με τις μελλοντικές εξελίξεις, μπορούν να αλλάξουν λόγω των αλλαγών της αγοράς ή καταστάσεων που προκύπτουν και είναι πέρα από τον έλεγχο του Ομίλου.

1) Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές:

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Δ.Π.Χ.Α. 9. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιείται πίνακας με τον οποίο υπολογίζονται οι σχετικές προβλέψεις με τρόπο που αντανakλά την εμπειρία από παρελθόντα γεγονότα, τις ημέρες καθυστέρησης πληρωμών για ομάδες πελατών με παρόμοια χαρακτηριστικά, τυχόν υφιστάμενες εξασφαλίσεις, λογικές και βάσιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες την ημερομηνία του ισολογισμού για γεγονότα του παρελθόντος, τις τρέχουσες συνθήκες, τις προβλέψεις για τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες και συγκεκριμένες πληροφορίες για συγκεκριμένες απαιτήσεις.

2) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος:

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 12, οι προβλέψεις για φόρους εισοδήματος βασίζονται σε εκτιμήσεις σχετικές με τους φόρους που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνουν τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε οικονομικό έτος, την πρόβλεψη για πρόσθετους φόρους που ενδέχεται να προκύψουν από μελλοντικές φορολογικούς ελέγχους, καθώς και την αναγνώριση μελλοντικών φορολογικών ωφελειών. Η οριστικοποίηση των φόρων εισοδήματος ενδέχεται να διαφέρει από τα σχετικά ποσά τα οποία περιλαμβάνονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

3) Συντελεστές απόσβεσης και ωφέλιμες ζωές:

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου αποσβένονται σύμφωνα με την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή τους. Αυτές οι ωφέλιμες ζωές επανεκτιμώνται περιοδικά ώστε να εξακριβωθεί το κατά πόσον η αρχική περίοδος συνεχίζει να είναι κατάλληλη. Οι πραγματικές ωφέλιμες ζωές αυτών των περιουσιακών στοιχείων μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με διάφορους παράγοντες, όπως η τεχνολογική καινοτομία και τα προγράμματα συντήρησης (Σημείωση 2).

4) Απομείωση Ενσώματων παγίων στοιχείων:

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσεως η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα ταμειακής ροής, και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

5) Αναβαλλόμενες Φορολογικές απαιτήσεις:

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημιές. Η κρίση της διοίκησης απαιτείται για να καθορίσει το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που μπορούν να αναγνωριστούν, με βάση το πιθανό χρονοδιάγραμμα και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών, σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές. Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στη Σημείωση 11.

6) Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού:

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστικές μελέτες, οι οποίες περιλαμβάνουν τη στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικά με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπειρέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους. Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στη Σημείωση 28.

7) Απομείωση Υπεραξίας:

Ο Όμιλος καθορίζει εάν η υπεραξία έχει υποστεί απομείωση, τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Αυτό απαιτεί την εκτίμηση της αξίας χρήσης κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στις οποίες έχει κατανεμηθεί η υπεραξία. Η εκτίμηση της αξίας χρήσης, απαιτεί ο Όμιλος να εκτιμήσει τις μελλοντικές ταμειακές ροές της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών και να επιλέξει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης για να υπολογιστεί η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών (Σημ. 13).

8) Προβλέψεις για καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία:

Η πρόβλεψη για την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων αποτελεί την καλύτερη εκτίμηση της διοίκησης, με βάση τις ιστορικές τάσεις των πωλήσεων, την αξιολόγηση της ποιότητας, του όγκου και των τιμών πώλησης, και το κατά πόσο το απόθεμα κατά την ημερομηνία αναφοράς θα πωλείται κάτω του κόστους.

ΣΤ. Έγκριση των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι Ενοποιημένες και Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις εγκρίθηκαν στις 18 Απριλίου 2019 από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας EL PACK A.E, για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018.

3. ΑΛΛΑΓΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

A. Νέα και αναθεωρημένα πρότυπα και διερμηνείες που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο την 1η Ιανουαρίου 2018 και δεν επιφέρουν σημαντικές μεταβολές στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» Το πρότυπο εισάγει νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση, απομείωση και λογιστική αντιστάθμισης των χρηματοοικονομικών μέσων.

Ο Όμιλος υιοθέτησε το νέο πρότυπο την 1 Ιανουαρίου 2018 χωρίς να αναπροσαρμόσει τη συγκριτική πληροφόρηση. Η επίπτωση από τις αναπροσαρμογές που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου, αναγνωρίστηκαν απευθείας στα αποτελέσματα εις νέον την 1 Ιανουαρίου 2018.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις αναπροσαρμογές που έγιναν για κάθε ξεχωριστή γραμμή του ισολογισμού. Τυχόν κονδύλια τα οποία δεν επηρεάστηκαν από τις αλλαγές που επέφερε το νέο πρότυπο δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα. Οι αναπροσαρμογές αναλύονται με περισσότερη λεπτομέρεια παρακάτω.

Απόσπασμα από την κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου (σε χιλ. Ευρώ)	<u>31 Δεκεμβρίου 2017 Όπως δημοσιεύτηκε</u>	<u>ΔΠΧΑ 9</u>	<u>1 Ιανουαρίου 2018 μετά την επίδραση του ΔΠΧΑ 9</u>
Εμπορικές Απαιτήσεις	18.391	114	18.277
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	5.862	33	5.828
Υπόλοιπο κερδών / (ζημιών) εις νέον	736	81	655

EL PACK A.E.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Απόσπασμα από την κατάσταση οικονομικής θέσης της Εταιρείας (σε χιλ. Ευρώ)	<u>31 Δεκεμβρίου</u> <u>2017 Όπως</u> <u>δημοσιεύτηκε</u>	<u>ΔΠΧΑ 9</u>	<u>1 Ιανουαρίου</u> <u>2018</u> <u>μετά την</u> <u>επίδραση</u> <u>του ΔΠΧΑ 9</u>
Εμπορικές Απαιτήσεις	17.412	11	17.401
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	2.270	3	2.267
Υπόλοιπο κερδών / (ζημιών) εις νέον	341	8	333

(α) Ταξινόμηση και επιμέτρηση. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μετά την αρχική αναγνώριση θα επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η ταξινόμηση βασίζεται στα εξής δύο κριτήρια: το επιχειρηματικό μοντέλο που ακολουθεί ο Όμιλος για τη διαχείριση των συγκεκριμένων στοιχείων και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών, δηλαδή εάν οι σχετικές ταμειακές ροές αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκους.

Από την υιοθέτηση του νέου προτύπου δεν υπήρξαν αλλαγές όσον αφορά την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας.

(β) Απομείωση. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής του Ομίλου για την αντιμετώπιση των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, καθώς αντικατέστησε το χειρισμό του ΔΛΠ 39 για αναγνώριση ζημιών όταν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη απομείωσης αξίας, με την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Αναφορικά με τους 'Πελάτες', ο Όμιλος εφάρμοσε την απλοποιημένη προσέγγιση του προτύπου και υπολόγισε τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκε πίνακας με τον οποίο υπολογίζονται οι σχετικές προβλέψεις με τρόπο που αντανάκλα την εμπειρία από παρελθόντα γεγονότα, καθώς και προβλέψεις της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης των πελατών και του οικονομικού περιβάλλοντος.

Για τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται για 12μηνη περίοδο. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη 12μηνη περίοδο είναι η αναλογία των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που προκύπτει από πιστωτικά γεγονότα που είναι πιθανόν να συμβούν σε διάστημα 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού. Σε κάθε περίπτωση εάν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, η πρόβλεψη θα βασιστεί στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Ο Όμιλος θεωρεί πως η μη είσπραξη απαιτήσεων για περισσότερες από 180 ημέρες συνιστά πιστωτικό γεγονός.

Παρόλα αυτά σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ο Όμιλος μπορεί να αξιολογήσει για συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ότι υφίσταται πιστωτικό γεγονός όταν υπάρχει εσωτερική ή εξωτερική πληροφόρηση που υποδεικνύει ότι η είσπραξη των ποσών που έχουν οριστεί με βάση τη σχετική σύμβαση δεν είναι πιθανό να εισπραχθούν στο σύνολό τους.

Η επίδραση της αναπροσαρμογής αυτής στην κατάσταση οικονομικής θέσης κατά την 1 Ιανουαρίου 2018 ήταν μείωση € 81 χιλ. στο λογαριασμό 'Υπόλοιπο κερδών / (ζημιών) εις νέον', μείωση ύψους € 114 χιλ. στο λογαριασμό 'Εμπορικές Απαιτήσεις', και μείωση των Αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων κατά € 33 χιλ.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

(γ) *Λογιστική Αντιστάθμισης*. Κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής, δεν υφίστανται σχέσεις αντιστάθμισης στον Όμιλο, και ως εκ τούτου η εφαρμογή του νέου προτύπου δεν είχε σημαντικό αντίκτυπο στις οικονομικές καταστάσεις. Οι πολιτικές του Ομίλου για τη διαχείριση του κινδύνου είναι εναρμονισμένες με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

Την 1 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν το ΔΧΠΑ 15, ωστόσο, δεν υπήρξε καμία επίδραση στην κερδοφορία, ή την χρηματοοικονομική θέση τους κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΧΠΑ 15. Επομένως, δεν έγινε καμία προσαρμογή στο «Υπόλοιπο κερδών εις νέο» την 1 Ιανουαρίου 2018.

Επιπλέον, ο Όμιλος άλλαξε την λογιστική πολιτική του, έτσι ώστε να την προσαρμόσει στις απαιτήσεις του νέου προτύπου.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποιήσεις) “Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα στο ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια” Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και όχι στην κατάσταση αποτελεσμάτων τις τυχόν αποκλίσεις που προέκυψαν λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021. Οι οντότητες οι οποίες έχουν επιλέξει να αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, συνεχίζουν να εφαρμόζουν το ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν επιφέρουν μεταβολές στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποιήσεις) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών” Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν επιφέρουν μεταβολές στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) “Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων” Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν επιφέρουν σημαντικές μεταβολές στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 22 “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές” Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πώς προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα. Η διερμηνεία αυτή δεν επιφέρει μεταβολές στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες” Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν επιφέρουν μεταβολές στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Β. Νέα Πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ και δεν υιοθετήθηκαν νωρίτερα από τον Όμιλο και την Εταιρεία

Συγκεκριμένα νέα λογιστικά πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες έχουν τεθεί σε ισχύ για μεταγενέστερες περιόδους και δεν έχουν εφαρμοστεί κατά την κατάρτιση αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Ο Όμιλος ερευνά την επίδραση των νέων προτύπων και τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019). Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης.

Το πρότυπο θα επηρεάσει κυρίως τη λογιστική αντιμετώπιση των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Την ημερομηνία Ισολογισμού, ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν μη ακυρώσιμες ανειλημμένες υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις ύψους € 7. Με βάση την εκτίμηση της Διοίκησης, η επίδραση του προτύπου δεν αναμένεται σημαντική, καθώς οι λειτουργικές μισθώσεις δεν είναι σημαντικού ύψους και αφορούν κατά κύριο λόγο μισθώσεις αυτοκινήτων.

Οι δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας ως εκμισθωτής είναι αμελητέες και επομένως δεν αναμένεται να επιφέρουν σημαντικές επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις τους. Ο Όμιλος και η Εταιρεία θα εφαρμόσουν το πρότυπο από την υποχρεωτική ημερομηνία υιοθέτησής του την 1η Ιανουαρίου 2019. Προτίθενται να εφαρμόσουν την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης και δεν θα επαναδιατυπώσουν τα συγκριτικά ποσά για το έτος πριν από την πρώτη υιοθέτηση του προτύπου. Επίσης, προτίθενται να χρησιμοποιήσουν τις εξαιρέσεις του προτύπου για τα συμβόλαια μίσθωσης, που έχουν διάρκεια 12 μήνες από την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής τους, για συμβόλαια μίσθωσης, που το μισθωμένο στοιχείο του ενεργητικού είναι χαμηλής αξίας και για συμβόλαια που είναι βραχυπρόθεσμα.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) “Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019). Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 17 “Ασφαλιστήρια συμβόλαια” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021). Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) “Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019). Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 “Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019). Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) “Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019). Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) “Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020).

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) “Ορισμός του ουσιώδους” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020). Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019). Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 “Συνενώσεις επιχειρήσεων” Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 “Από κοινού συμφωνίες” Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 “Φόροι εισοδήματος” Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

IAS 23 “Κόστος δανεισμού” Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

4. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1 Ιαν. – 31 Δεκ.		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
	2018	2017	2018	2017
Μισθοί και ημερομίσθια	6.095	5.539	4.481	3.992
Ασφαλιστικές Εισφορές (Σημ. 28)	1.384	1.313	953	900
Λοιπά έξοδα προσωπικού	50	32	31	21
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης (Σημ. 28)	79	213	61	193
Σύνολο Μισθοδοσίας:	7.608	7.097	5.526	5.105
Μείον: Ποσά που χρεώθηκαν στο κόστος παραγωγής	(3.799)	(3.724)	(2.273)	(2.248)
Κόστος Μισθοδοσίας που χρεώθηκε στις Λοιπές Λειτουργίες (Σημ. 7)	3.808	3.373	3.254	2.858

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

5. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

Οι Αποσβέσεις στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1 Ιαν. – 31 Δεκ.		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
	2018	2017	2018	2017
Αποσβέσεις Ενσώματων παγίων στοιχείων (Σημ. 14)	1.682	1.685	696	709
Αποσβέσεις Ασώματων παγίων στοιχείων (Σημ. 15)	30	30	30	30
Σύνολο Αποσβέσεων	1.713	1.715	727	739
Μείον: Ποσά που χρεώθηκαν στο κόστος παραγωγής	(1.517)	(1.530)	(608)	(611)
Σύνολο Αποσβέσεων που χρεώθηκαν στις Λοιπές Λειτουργίες (Σημ. 7)	196	185	119	128

6. ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

Το κόστος πωλήσεων στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1 Ιαν. – 31 Δεκ.		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
	2018	2017	2018	2017
Μεταβολές αποθεμάτων ετοιμών, ημιοιμών και παραγωγής σε εξέλιξη	(208)	28	(165)	26
Κόστος Αναλώσεων Ά Υλών & λοιπών αναλώσιμων υλικών	17.614	19.180	20.125	18.992
Κόστος εμπορευμάτων	4.021	3.674	5.846	4.457
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού (Σημ. 4)	3.799	3.724	2.273	2.248
Αμοιβές και παροχές τρίτων	728	778	303	264
Αποσβέσεις (Σημ. 5)	1.517	1.530	608	611
Ναύλα και λοιπά έξοδα μεταφορών	545	524	217	232
Φόροι - Τέλη	34	32	11	10
Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας	1.832	1.763	343	324
Επισκευές και Συντηρήσεις	1.099	924	537	434
Ασφάλιστρα	193	192	76	76
Λοιπά έξοδα	375	208	193	122
	31.549	32.558	30.366	27.795

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

7. ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ

Τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1 Ιαν. – 31 Δεκ.		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
	2018	2017	2018	2017
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού (Σημ. 4)	3.808	3.373	3.254	2.858
Αμοιβές και παροχές τρίτων	654	636	591	565
Αποσβέσεις (Σημ. 5)	196	185	119	128
Ναύλα και λοιπά έξοδα μεταφορών	1.813	1.823	1.730	1.720
Φόροι - Τέλη	288	251	114	89
Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας	52	33	47	28
Επισκευές και συντηρήσεις	204	135	161	116
Ασφάλιστρα	106	110	82	82
Λοιπά έξοδα	477	267	395	242
	7.599	6.814	6.493	5.827

Τα παραπάνω έξοδα αναλύονται σε έξοδα διοικητικής λειτουργίας και λειτουργίας διάθεσης ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1 Ιαν. – 31 Δεκ.		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
	2018	2017	2018	2017
Έξοδα διάθεσης	3.621	3.591	3.135	3.105
Έξοδα διοίκησης	3.978	3.223	3.358	2.722
	7.599	6.814	6.493	5.827

8. ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Οι καθαρές πωλήσεις στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1 Ιαν. – 31 Δεκ.		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
	2018	2017	2018	2017
Πωλήσεις εμπορευμάτων	4.081	3.752	5.894	4.516
Πωλήσεις προϊόντων και υποπροϊόντων	38.866	38.814	32.425	30.211
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων	684	678	767	750
Σύνολο	43.631	43.244	39.085	35.477

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

9. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ - ΕΞΟΔΑ

Τα λοιπά έσοδα – έξοδα εκμετάλλευσης στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1 Ιαν. – 31 Δεκ.		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
	2018	2017	2018	2017
Επιχορηγήσεις - Επιδοτήσεις	1	15	-	15
Έσοδα από ασφαλιστικές αποζημιώσεις	-	0	-	0
Έσοδα από ενοίκια	16	2	9	7
Κέρδη από διάθεση παγίων	0	70	-	-
Επιστροφές - Εκπτώσεις κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας προηγούμενων χρήσεων	50	65	-	-
Αντιστροφή προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις	119	120	119	120
Προμήθειες – μεσιτείες	2	2	2	2
Λοιπά έσοδα	4	8	4	3
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	192	284	134	147
Φόροι, πρόστιμα και προσαυξήσεις	(30)	(27)	(1)	(1)
Ζημιές από καταστροφή αποθεμάτων	(146)	(368)	(116)	(86)
Ζημιές από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα (Σημ. 16)	(102)	(7)	-	-
Ζημιές από διάθεση παγίων	(11)	(7)	(8)	(7)
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(38)	(86)	(16)	(69)
Λοιπά έξοδα	(56)	(107)	(8)	(16)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	(383)	(603)	(149)	(178)
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης καθαρά	(191)	(319)	(15)	(31)

10. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ – ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Τα Χρηματοοικονομικά έσοδα – έξοδα στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1 Ιαν. – 31 Δεκ.		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
	2018	2017	2018	2017
Τόκοι μακροπροθέσμων δανείων (Σημ. 26)	(1.027)	(1.176)	(977)	(1.112)
Τόκοι βραχυπροθέσμων δανείων (Σημ. 31)	(100)	(89)	(80)	(63)
Τόκοι από εμπορικές υποχρεώσεις	(56)	(33)	(17)	(12)
Άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα	(50)	(49)	(37)	(47)
Έξοδα που σχετίζονται με συμβάσεις πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (Σημ. 20)	(423)	(491)	(423)	(491)
Έξοδα που σχετίζονται με χρηματοδοτικές μισθώσεις (Σημ. 27)	(1)	(4)	(1)	(2)
Απόσβεση εξόδων εκδοσ. Ομολογιακού δανείου	(40)	(39)	(40)	(39)
Πιστωτικοί τόκοι (Σημ. 22)	-	0	-	0
Συναλλαγματικές διαφορές	(15)	29	(15)	29
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα - έξοδα	(1.712)	(1.851)	(1.588)	(1.737)

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

11. ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόστηκε για την εταιρεία στις χρήσεις 2018 και 2017 ήταν 29%.

Ο φόρος εισοδήματος που απεικονίζεται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

Ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εσόδων (αποτελέσματα χρήσεως)	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1 Ιαν. – 31 Δεκ.		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
	2018	2017	2018	2017
Τρέχων φόρος εισοδήματος	982	635	331	206
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	(957)	(102)	(430)	(171)
Λοιποί Φόροι	4	5	2	2
Σύνολο φόρου εισοδήματος	29	537	(97)	37

Ενοποιημένη κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εσόδων	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1 Ιαν. – 31 Δεκ.		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
	2018	2017	2018	2017
Αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με την κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων της περιόδου:				
Καθαρό κέρδος / (ζημία) αναλογιστικών κερδών - ζημιών	(17)	(49)	(20)	(36)
Αναβαλλόμενος Φόρος καταχωρημένος απευθείας στα λοιπά συνολικά έσοδα	(17)	(49)	(20)	(36)

Η συμφωνία της πρόβλεψης για φόρους εισοδήματος με το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του ελληνικού φορολογικού συντελεστή στα κέρδη προ φόρων για τα έτη 2018 και 2017, συνοψίζεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1 Ιαν. – 31 Δεκ.		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
	2018	2017	2018	2017
Κέρδος προ φόρων εισοδήματος	2.580	1.702	623	87
Φόροι υπολογισμένοι με τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή της εταιρείας 29%	748	494	181	25
Φορολογική επίδραση από την αλλαγή των φορολογικών συντελεστών	(740)	-	(269)	-
Επανεκτίμηση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων θυγατρικών προηγούμεν. χρήσεων	4	-	-	-
Φόρος που αναλογεί σε αφορολόγητα κέρδη	(34)	(35)	(34)	(35)
Φορολογική επίδραση μη εκπιπτόμενων δαπανών	41	47	20	21
Διαφορά φόρου προηγούμενης χρήσης & λοιποί φόροι	11	32	5	26
Φόροι Εισοδήματος που εμφανίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	29	537	(97)	37

EL PACK A.E.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Από το οικονομικό έτος 2011 και εντεύθεν, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2190/1920 και Ν.3190/1955, επιπλέον λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης», όπως προβλέπεται από την παράγραφο 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και το άρθρο 65α του Ν.4174/2013, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από το Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που εκδίδει την ελεγκτική γνώμη σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο θα εκδίδει στην εταιρεία «Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης», το οποίο στη συνέχεια θα υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών από τον νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο, εντός δέκα ημερών από την καταληκτική ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Το Υπουργείο Οικονομικών θα επιλέξει δείγμα όλων των εταιρειών για τις οποίες υποβλήθηκε «Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης», για τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες του. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2017, η μητρική εταιρεία EL PACK A.E. και οι θυγατρικές της έχουν υποβληθεί σε φορολογικό έλεγχο για την έκδοση πιστοποιητικού φορολογικής συμμόρφωσης από τους νόμιμους ελεγκτές της σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 82 του Ν.2238 / 1994.

Για τη χρήση 2018, ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσεως 2018. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Αναβαλλόμενος Φόρος

Ο αναβαλλόμενος φόρος αναλύεται ως εξής:

Ο Όμιλος	Κατάσταση Οικονομικής Θέσης		Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	
	31 Δεκεμβρίου		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
	2018	2017	2018	2017
Ενσώματα πάγια στοιχεία	(6.313)	(7.441)	1.128	126
Ασώματα πάγια στοιχεία	(33)	(35)	1	(6)
Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	(0)	(0)	0	(3)
Επενδύσεις σε ακίνητα	(144)	(190)	46	2
Πρόβλεψη για αποθέματα	-	-	-	-
Πρόβλεψη για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης	297	301	(5)	58
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	1.377	1.553	(209)	24
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές για συμψηφισμό	-	8	(8)	(49)
Λοιπά	(37)	(58)	21	0
Αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος			974	152
Καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις)	(4.854)	(5.862)		

EL PACK A.E.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Η Εταιρεία	Κατάσταση Οικονομικής Θέσης		Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	
	31 Δεκεμβρίου		1 Ιαν. – 31 Δεκ.	
	2018	2017	2018	2017
Ενσώματα πάγια στοιχεία	(2.548)	(3.060)	512	151
Ασώματα πάγια στοιχεία	(33)	(35)	1	(6)
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	(0)	(0)	0	0
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	-	-	-
Πρόβλεψη για αποθέματα	-	-	-	-
Πρόβλεψη για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης	229	226	3	40
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	585	671	(89)	20
Λοιπά	(49)	(72)	23	2
Αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση συνολικών εσόδων			451	207
Καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις)	(1.817)	(2.270)		

Οι αναβαλλόμενοι φόροι αναλύονται στη κατάσταση οικονομικής θέσης ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017	2018	2017
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	1.686	1.862	814	897
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(6.541)	(7.724)	(2.631)	(3.167)
Καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(4.854)	(5.862)	(1.817)	(2.270)

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2018	2017	2018	2017
1^η Ιανουαρίου	(5.862)	(6.013)	(2.270)	(2.477)
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	33		3	
Φόρος που καταχωρήθηκε στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος (αποτελέσματα χρήσης)	957	102	430	171
Φόρος που καταχωρήθηκε στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	17	49	20	36
31^η Δεκεμβρίου	(4.854)	(5.862)	(1.817)	(2.270)

EL PACK A.E.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο όταν υπάρχει ένα νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα συγχώνευσης των τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων με τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις.

Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις

Οι Ανέλεγκτες από τις φορολογικές αρχές χρήσεις των Εταιρειών του Ομίλου είναι οι κάτωθι:

Εταιρεία	Ανέλεγκτες Χρήσεις
EL PACK A.E.	2013 έως και 2018
ΣΙΓΜΑ ΠΑΚ Α.Ε.	2013 έως και 2018
Χαρτοποιία Φθιώτιδος Α.Ε.	2013 έως και 2018

Αναφορικά με τις παραπάνω Εταιρείες, για τη χρήση 2013 έχει εκδοθεί Φορολογικό Πιστοποιητικό χωρίς επιφύλαξη από τους Τακτικούς Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 5 του Ν.2238/1994. Επίσης, για τις χρήσεις 2014-2017 έχει εκδοθεί Φορολογικό Πιστοποιητικό χωρίς επιφύλαξη από τους Τακτικούς Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές σύμφωνα με το άρθρο 65^Α παρ. 1 Ν. 4174/2013. Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι σε περίπτωση τυχόν επενελέγχου των χρήσεων αυτών από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές δεν θα προκύψουν πρόσθετοι φόροι.

12. ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της EL PACK και των θυγατρικών της ως κάτωθι:

Εταιρεία	Κύριες Δραστηριότητες	Χώρα Εγκατάστασης	% Συμμετοχής		Κόστος	
			31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου	
			2018	2017	2018	2017
ΣΙΓΜΑ ΠΑΚ Α.Ε.	Παραγωγή κυματοειδούς χαρτονιού και microwelle	Ελλάδα	100,00%	75,00%	301	220
Χαρτοποιία Φθιώτιδος Α.Ε.	Παραγωγή χαρτιού	Ελλάδα	71,98%	71,98%	12.270	12.270
			Σύνολο		12.571	12.491

Τον Δεκέμβριο του 2018 η μητρική Εταιρεία προέβη σε εξαγορά των μετοχών μειοψηφίας (25%) της θυγατρικής εταιρείας ΣΙΓΜΑ ΠΑΚ Α.Ε., και πλέον κατέχει το σύνολο των μετοχών της θυγατρικής της Εταιρείας.

13. ΥΠΕΡΑΞΙΑ

Η υπεραξία που αποκτήθηκε κατά τη συνένωση επιχειρήσεων, επιμερίστηκε στις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών παραγωγής χαρτιού και παραγωγής κυματοειδούς χαρτονιού.

Η υπεραξία ποσού € 2.120 που προέκυψε από την απόκτηση της εταιρείας «Χαρτοποιία Φθιώτιδος Α.Ε.» (μονάδα παραγωγής χαρτιού), για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, δεν θεωρήθηκε ως ξεχωριστή μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, λόγω του ότι η παραγωγή χαρτιού από τη θυγατρική «Χαρτοποιία Φθιώτιδος Α.Ε.» είναι μια δραστηριότητα ενταγμένη στην καθετοποιημένη δομή του Ομίλου, η οποία δεν θα μπορούσε να δημιουργήσει ανεξάρτητες ταμειακές ροές από τη στιγμή που η διοίκηση κρίνει ότι δεν υπάρχει ενεργός αγορά.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Το ανακτήσιμο ποσό των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου έχει προσδιοριστεί με βάση τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσεως, χρησιμοποιώντας προβλεπόμενες ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς που έχουν εγκριθεί από την Διοίκηση και καλύπτουν μία περίοδο πέντε ετών. Οι προβλεπόμενες ταμειακές ροές έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να αντικατοπτρίζουν την αύξηση των τιμών των πρώτων υλών, των καυσίμων και της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και του κόστους του προσωπικού, που αποτελούν τις βασικές συνιστώσες του κόστους πωληθέντων. Το προεξοφλητικό επιτόκιο προ φόρου που χρησιμοποιήθηκε είναι 8,2%, και οι ταμειακές ροές πέραν της πενταετούς περιόδου υπολογίστηκαν χρησιμοποιώντας ρυθμό ανάπτυξης 1,6%, που είναι ο ίδιος με τον προβλεπόμενο μακροπρόθεσμο μέσο ρυθμό ανάπτυξης. Δεδομένου ότι η αξία χρήσης είναι μεγαλύτερη από τη λογιστική αξία, η εύλογη αξία μείον το κόστος της πώλησης, δεν προσδιορίστηκε.

Σαν αποτέλεσμα της ανάλυσης, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναγνώρισε καμία απομείωση υπεραξίας, καθώς η αξία χρήσης ήταν μεγαλύτερη από τη λογιστική αξία.

Βασικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της αξίας χρήσης και ευαισθησία των παραδοχών αυτών.

Ο υπολογισμός της αξίας χρήσης για τον Όμιλο είναι πιο ευαίσθητη στις ακόλουθες παραδοχές:

- Μικτά περιθώρια κέρδους
- Προεξοφλητικά επιτόκια
- Πληθωρισμός των τιμών των πρώτων υλών
- Μεριδία αγοράς κατά την περίοδο της πρόβλεψης
- Ρυθμοί ανάπτυξης που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των ταμειακών ροών, πέραν της περιόδου της πρόβλεψης.

Μικτά περιθώρια κέρδους: Τα μικτά περιθώρια κέρδους βασίζονται στις μέσες τιμές που επιτεύχθηκαν κατά τα τρία έτη που προηγούνται της έναρξης της περιόδου προβλέψεων. Οι τιμές αυτές αυξήθηκαν κατά την περίοδο των προβλέψεων λόγω βελτιώσεων στην αποδοτικότητα των λειτουργιών του. Για τον Όμιλο εφαρμόστηκε μια μέση αύξηση 1% ετησίως.

Προεξοφλητικά επιτόκια: Τα προεξοφλητικά επιτόκια αντιπροσωπεύουν την τρέχουσα εκτίμηση της αγοράς για τους κινδύνους που αφορούν τον Όμιλο, λαμβάνοντας υπόψη τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων που δεν έχουν ενσωματωθεί στις προβλέψεις των ταμειακών ροών. Ο υπολογισμός του προεξοφλητικού επιτοκίου βασίζεται στις ειδικές περιστάσεις του Ομίλου και των λειτουργικών τομέων του, και προκύπτει από το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου (ΜΣΚΚ). Το ΜΣΚΚ λαμβάνει υπόψη τόσο τα ίδια κεφάλαια όσο και το δανεισμό της εταιρείας. Το κόστος των ιδίων κεφαλαίων προέρχεται από την αναμενόμενη απόδοση της επένδυσης που θα περίμεναν πιθανοί επενδυτές. Το κόστος δανεισμού βασίζεται στα έντοκα δάνεια που ο Όμιλος υποχρεούται να εξυπηρετήσει. Ο ιδιαίτερος κίνδυνος του Ομίλου και του κλάδου ενσωματώνεται με την εφαρμογή των συντελεστών βήτα. Ο συντελεστής βήτα αξιολογείται ετησίως με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες της αγοράς. Προσαρμογές του προεξοφλητικού επιτοκίου χρησιμοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη το ύψος και το χρονοδιάγραμμα των μελλοντικών φορολογικών ροών, ώστε να αντανakλάται ένα προεξοφλητικό επιτόκιο προ φόρου.

Πληθωρισμός των τιμών των πρώτων υλών: Οι εκτιμήσεις προέρχονται από δημοσιευμένους δείκτες για τις χώρες από τις οποίες προμηθεύονται τα υλικά, καθώς και από δεδομένα που αφορούν συγκεκριμένα προϊόντα. Τα στοιχεία των παραπάνω προβλέψεων χρησιμοποιούνται εφόσον αυτά είναι διαθέσιμα στο κοινό, διαφορετικά χρησιμοποιούνται οι πραγματικές κινήσεις των τιμών των πρώτων υλών του παρελθόντος, ως δείκτης για τις μελλοντικές κινήσεις των τιμών.

Μεριδία αγοράς κατά την περίοδο της πρόβλεψης: Όταν χρησιμοποιούνται τα στοιχεία του κλάδου για το ρυθμό ανάπτυξης (όπως σημειώνεται παρακάτω), οι παραδοχές των μεριδίων αγοράς είναι σημαντικές, διότι η διοίκηση εκτιμά κατά πόσον η θέση της εταιρείας, σε σχέση με τους ανταγωνιστές της, ενδέχεται να διαφοροποιηθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου προβλέψεων. Η διοίκηση αναμένει ότι η θέση του Ομίλου στην παραγωγή χαρτιού και χαρτονιού να παραμείνει σταθερή κατά τη διάρκεια

EL PACK A.E.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

της περιόδου προβλέψεων.

Την 31.12.2018 ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία του ανακτήσιμου ποσού σε σχέση με μία λογική και πιθανή αλλαγή σε κάποιες από τις βασικές παραδοχές (ενδεικτικά αναφέρεται η αλλαγή μίας εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο ή στο ρυθμό ανάπτυξης στο διηνεκές). Οι αναλύσεις αυτές δείχνουν ότι η αξία χρήσης θα ήταν μεγαλύτερη της λογιστικής αξίας.

EL PACK A.E.
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

14. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ενσώματα πάγια αναλύονται ως κατωτέρω:

	Γήπεδα - Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα και μηχανολ. εξοπλισμός	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Άκίνητοπ/σεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Ο Όμιλος							
ΚΟΣΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ							
Την 31^η Δεκεμβρίου 2016	3.536	8.293	26.468	1.011	688	207	40.204
Προσθήκες	-	41	799	97	35	246	1.219
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις / Διαγραφές	-	-	(1)	(33)	(2)	-	(36)
Την 31^η Δεκεμβρίου 2017	3.536	8.334	27.267	1.076	721	452	41.387
Προσθήκες	-	23	303	187	101	389	1.003
Μεταφορές	-	297	257	-	-	(554)	-
Πωλήσεις / Διαγραφές	-	-	(19)	(46)	(38)	-	(103)
Την 31^η Δεκεμβρίου 2018	3.536	8.654	27.808	1.217	784	288	42.287
ΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ							
Την 31^η Δεκεμβρίου 2016	-	(725)	(5.295)	(300)	(377)	-	(6.697)
Αποσβέσεις Χρήσης	-	(184)	(1.371)	(72)	(57)	-	(1.685)
Πωλήσεις / Διαγραφές	-	-	0	21	1	-	22
Την 31^η Δεκεμβρίου 2017	-	(909)	(6.666)	(351)	(433)	-	(8.360)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(186)	(1.371)	(76)	(49)	-	(1.682)
Πωλήσεις / Διαγραφές	-	-	8	33	37	-	77
Την 31^η Δεκεμβρίου 2018	-	(1.095)	(8.029)	(395)	(446)	-	(9.965)
ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ							
Την 31^η Δεκεμβρίου 2017	3.536	7.425	20.601	725	288	452	33.027
Την 31^η Δεκεμβρίου 2018	3.536	7.558	19.779	822	338	288	32.322

EL PACK A.E.
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

	Γήπεδα - Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα και μηχανολ. εξοπλισμός	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Άκινήτοπ/σεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Η Εταιρεία							
ΚΟΣΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ							
Την 31^η Δεκεμβρίου 2016	2.502	4.827	7.624	590	541	-	16.083
Προσθήκες	-	-	442	97	29	-	568
Πωλήσεις / Διαγραφές	-	-	-	(33)	(2)	-	(35)
Την 31^η Δεκεμβρίου 2017	2.502	4.827	8.066	655	568	-	16.617
Προσθήκες	-	4	241	115	89	-	449
Πωλήσεις / Διαγραφές	-	-	(19)	(39)	(35)	-	(93)
Την 31^η Δεκεμβρίου 2018	2.502	4.830	8.288	731	622	-	16.973
ΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ							
Την 31^η Δεκεμβρίου 2016	-	(408)	(1.981)	(226)	(287)	-	(2.902)
Αποσβέσεις Χρήσης	-	(102)	(508)	(49)	(51)	-	(709)
Πωλήσεις / Διαγραφές	-	-	-	21	1	-	22
Την 31^η Δεκεμβρίου 2017	-	(509)	(2.489)	(254)	(336)	-	(3.589)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(102)	(501)	(52)	(42)	-	(696)
Πωλήσεις / Διαγραφές	-	-	8	29	34	-	70
Την 31^η Δεκεμβρίου 2018	-	(611)	(2.982)	(277)	(345)	-	(4.215)
ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ							
Την 31^η Δεκεμβρίου 2017	2.502	4.317	5.577	401	232	-	13.028
Την 31^η Δεκεμβρίου 2018	2.502	4.219	5.306	455	278	-	12.759

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Υποθήκες και προσημειώσεις υποθηκών

Επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου έχουν εγγραφεί υποθήκες και προσημειώσεις υποθηκών, για την εξασφάλιση τραπεζικού δανεισμού, στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017, όπως αναφέρεται στις Σημειώσεις 26 και 31.

15. ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ασώματα πάγια στοιχεία αναλύονται ως εξής:

	<u>Ο Όμιλος</u> <u>Προγράμματα</u> <u>Η/Υ</u>	<u>Η Εταιρεία</u> <u>Προγράμματα</u> <u>Η/Υ</u>
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016	188	187
Προσθήκες	1	1
Αποσβέσεις	(30)	(30)
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017	158	158
Προσθήκες	2	2
Αποσβέσεις	(30)	(30)
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018	130	130

16. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναλύονται ως εξής:

	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρεία</u>	
	<u>31 Δεκεμβρίου</u>		<u>31 Δεκεμβρίου</u>	
	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου	1.033	1.041	-	-
Προσθήκες	-	-	-	-
Απομείωση	-	-	-	-
Αποσβέσεις	-	-	-	-
Αναπροσαρμογή σε εύλογη αξία	(102)	(7)	-	-
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου	931	1.033	-	-

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται σε ετήσια βάση στις 31 Δεκεμβρίου στην εύλογη αξία τους από ανεξάρτητο, αναγνωρισμένο Ορκωτό Εκτιμητή, με βάση μεθόδους που είναι συμβατές με τα οριζόμενα στο Δ.Π.Χ.Α 13 σε συνδυασμό με το Δ.Λ.Π. 40. Οι παραπάνω εύλογες αξίες των επενδυτικών ακινήτων, προσδιορίστηκαν με την μέθοδο των συγκριτικών στοιχείων (Comparative method).

17. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις αναλύονται ως εξής:

	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρεία</u>	
	<u>31 Δεκεμβρίου</u>		<u>31 Δεκεμβρίου</u>	
	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου	750	750	750	750
Προσθήκες	-	-	-	-
Απομείωση	-	-	-	-
Πωλήσεις	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου	750	750	750	750

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Τα αναλυτικά στοιχεία της συγγενούς επιχείρησης έχουν ως εξής:

Όνομασία	Χώρα εγκατάστασης	Κύριες δραστηριότητες	% Συμμετοχής	
			2018	2017
Ανακύκλωση Αττικής Α.Ε.	Ελλάδα	Συλλογή μη επικίνδυνων ανακυκλώσιμων αποβλήτων	50%	50%

18. ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017	2018	2017
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	2.404	2.404	2.404	2.404
Πρόβλεψη απομείωσης απαιτήσεων από συνδεδεμένα μέρη	(2.310)	(2.310)	(2.310)	(2.310)
Εγγυήσεις	138	125	47	35
	232	218	141	129

Οι απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη αφορούν σε κεφάλαιο που χορηγήθηκε στην συγγενή Εταιρεία Ανακύκλωση Αττικής Α.Ε., για επενδυτικούς της σκοπούς. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτίμησε ότι το ποσό των Ευρώ 2.310 χιλ που οφείλεται από συνδεδεμένα μέρη ήταν μη ανακτήσιμο και διενεργήθηκε ισόποση πρόβλεψη για απομείωση.

19. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα αποθέματα αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017	2018	2017
Εμπορεύματα	16	16	16	16
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	1.193	1.110	649	605
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	4.234	3.320	2.747	2.084
Ανταλλακτικά	79	154	-	-
Υπολείμματα & υποπροϊόντα	11	9	11	8
Αναλώσιμα	66	72	7	11
Είδη & Υλικά Συσκευασίας	86	88	75	76
	5.686	4.771	3.503	2.800

Το συνολικό κόστος των αποθεμάτων που περιλαμβάνεται στο κόστος πωλήσεων για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, ανέρχεται στο ποσό των € 21,4 εκατομμυρίων και € 22,9 εκατομμυρίων, αντίστοιχα για τον Όμιλο, και € 25,8 εκατομμυρίων και € 23,5 εκατομμυρίων, αντίστοιχα για την Εταιρεία.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

20. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017	2018	2017
Απαιτήσεις από πελάτες	18.944	18.945	16.580	16.345
Μεταχρονολογημένες επιταγές	9.513	10.746	7.411	8.639
Γραμμάτια εισπρακτέα	1.201	1.201	-	-
	29.659	30.893	23.991	24.984
Μείον: Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(12.536)	(12.502)	(7.481)	(7.572)
	17.123	18.391	16.511	17.412

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018, εμπορικές απαιτήσεις συνολικού ποσού € 12.536 (31 Δεκεμβρίου 2017: € 12.502) για τον Όμιλο και € 7.481 (31 Δεκεμβρίου 2017: € 7.572) για την Εταιρεία έχουν απομειωθεί.

Η ανάλυση παλαιότητας των ανοιχτών εμπορικών απαιτήσεων, και οι αντίστοιχα σχηματισθείσες προβλέψεις απομείωσης έχουν ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Εμπορικές Απαιτήσεις	Απομειώσεις	Εμπορικές Απαιτήσεις	Απομειώσεις
Ενήμερος	13.185	3	14.904	3
Σε καθυστέρηση 1 - 30 ημ.	1.030	2	1.030	2
Σε καθυστέρηση 31 - 60 ημ.	26	0	26	0
Σε καθυστέρηση 61 - 90 ημ.	148	1	20	0
Σε καθυστέρηση 91 - 180 ημ.	155	40	155	40
Σε καθυστέρηση 181 – 365 ημ.	693	383	230	172
Σε καθυστέρηση άνω των 365 ημ.	14.422	12.107	7.627	7.264
Σύνολα	29.659	12.536	23.991	7.481

Η εμπορική συνεργασία με τους συγκεκριμένους πελάτες συνήθως προϋποθέτει είσπραξη των απαιτήσεων εντός 120 ημερών από την ημερομηνία παράδοσης των εμπορευμάτων.

Ο Όμιλος έχει θέσει συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης των πελατών, τα οποία γενικά βασίζονται στην δραστηριότητα, το μέγεθος, τη λειτουργία και τα διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία του πελάτη.

Μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 9 την 1.1.2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη μέθοδο του ΔΠΧΠ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η οποία χρησιμοποιεί την πρόβλεψη της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας για όλη τη διάρκεια ζωής των εμπορικών απαιτήσεων.

Για τον έλεγχο της απομείωσης που πραγματοποιήθηκε στις 31.12.2018 σύμφωνα με την παραπάνω μέθοδο χρησιμοποιείται πίνακας με τον οποίο υπολογίζονται οι σχετικές προβλέψεις με τρόπο που αντανάκλα την εμπειρία από παρελθόντα γεγονότα, τις ημέρες καθυστέρησης πληρωμών για ομάδες πελατών με παρόμοια χαρακτηριστικά, τυχόν υφιστάμενες εξασφαλίσεις, λογικές και βάσιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες την ημερομηνία του ισολογισμού για γεγονότα του παρελθόντος, τις τρέχουσες συνθήκες, τις προβλέψεις για τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες και συγκεκριμένες πληροφορίες για συγκεκριμένες απαιτήσεις.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κινήσεις της πρόβλεψης απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων.

	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2016	(12.537)	(7.623)
Επιβάρυνση αποτελεσμάτων	(86)	(69)
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	120	120
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	1	-
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2017	(12.502)	(7.572)
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	(114)	(11)
Επιβάρυνση αποτελεσμάτων	(38)	(16)
Αντιστροφή πρόβλεψης	119	119
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	-	-
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2018	(12.536)	(7.481)

Το 2013, η Εταιρεία προέβη σε συμφωνία εκχώρησης εμπορικών απαιτήσεων με την Πειραιώς Factoring για το ποσό των € 5,5 εκατομμυρίων. Η συμφωνία είναι με αναγωγή για περιπτώσεις τιμολογίων που εκκρεμούν για λιγότερο από 180 ημέρες, και επίσης για μεταχρονολογημένες επιταγές. Τα υπόλοιπα των εισπρακτέων λογαριασμών και μεταχρονολογημένων επιταγών, τα οποία ήταν εκχωρημένα την 31^η Δεκεμβρίου 2018, ανήλθαν σε € 0,0 εκατομμύρια και € 2,6 εκατομμύρια αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2017: € 0,0 εκατομμύρια και € 1,5 εκατομμύρια). Το ποσό των υποχρεώσεων το οποίο σχετίζεται με τα εκχωρημένα υπόλοιπα, στις 31 Δεκεμβρίου 2018, ανήλθε σε € 0,0 εκατομμύρια (31 Δεκεμβρίου 2017: € 0,0 εκατομμύρια), ενώ αντίστοιχα το ποσό των υποχρεώσεων που σχετίζεται με τις εκχωρημένες μεταχρονολογημένες επιταγές, ανήλθε σε € 2,6 εκατομμύρια (31 Δεκεμβρίου 2017: € 1,4 εκατομμύρια) και περιλαμβάνονται στις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις στις ενοποιημένες καταστάσεις οικονομικής θέσης.

Το 2008 και το 2009, η Εταιρεία προέβη σε δύο συμβάσεις εκχώρησης εμπορικών απαιτήσεων με την EFG Factors για το ποσό των € 4,9 εκατομμυρίων. Οι συμφωνίες είναι με αναγωγή για περιπτώσεις τιμολογίων που εκκρεμούν για λιγότερο από 180 ημέρες, και επίσης για μεταχρονολογημένες επιταγές. Τα υπόλοιπα των εισπρακτέων λογαριασμών και μεταχρονολογημένων επιταγών, τα οποία ήταν εκχωρημένα την 31^η Δεκεμβρίου 2018, ανήλθαν σε € 0,4 εκατομμύρια και € 4,1 εκατομμύρια αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2017: € 0,3 εκατομμύρια και € 5,2 εκατομμύρια). Το ποσό των υποχρεώσεων το οποίο σχετίζεται με τα εκχωρημένα υπόλοιπα, στις 31 Δεκεμβρίου 2018, ανήλθε σε € 0,3 εκατομμύρια (31 Δεκεμβρίου, 2017: € 0,3 εκατομμύρια), ενώ αντίστοιχα το ποσό των υποχρεώσεων που σχετίζεται με τις εκχωρημένες μεταχρονολογημένες επιταγές, ανήλθε σε € 3,8 εκατομμύρια (31 Δεκεμβρίου 2017: € 5,0 εκατομμύρια) και περιλαμβάνονται στις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις στις ενοποιημένες καταστάσεις οικονομικής θέσης.

Το 2017, η Εταιρεία προέβη σε συμφωνία εκχώρησης εμπορικών απαιτήσεων με την LAIKI FACTORS & FORFAITERS για το ποσό των € 1,3 εκατομμυρίων. Η συμφωνία είναι με αναγωγή για περιπτώσεις τιμολογίων που εκκρεμούν για λιγότερο από 180 ημέρες, και επίσης για μεταχρονολογημένες επιταγές. Τα υπόλοιπα των εισπρακτέων λογαριασμών και μεταχρονολογημένων επιταγών, τα οποία ήταν εκχωρημένα την 31^η Δεκεμβρίου 2018, ανήλθαν σε € 0,0 εκατομμύρια και € 0,3 εκατομμύρια αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2017: € 0,0 εκατομμύρια και € 0,7 εκατομμύρια). Το ποσό των υποχρεώσεων το οποίο σχετίζεται με τα εκχωρημένα υπόλοιπα, στις 31 Δεκεμβρίου 2018, ανήλθε σε € 0,0 εκατομμύρια (31 Δεκεμβρίου 2017: € 0,0 εκατομμύρια), ενώ αντίστοιχα το ποσό των υποχρεώσεων που σχετίζεται με τις εκχωρημένες μεταχρονολογημένες επιταγές, ανήλθε σε € 0,3 εκατομμύρια (31 Δεκεμβρίου 2017: € 0,7 εκατομμύρια) και περιλαμβάνονται στις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις στις ενοποιημένες καταστάσεις οικονομικής θέσης.

Το κόστος αυτών των συναλλαγών έφτασε τα € 423 και € 491 για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αντίστοιχα, και περιλαμβάνονται στα έξοδα τόκων (Σημ. 10).

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Στη σημείωση 34 παρουσιάζονται αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο των εμπορικών απαιτήσεων, η ανάλυση της μεθόδου επιμέτρησης και αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου των πελατών που είναι σε καθυστέρηση.

21. ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017	2018	2017
Προκαταβολές σε προμηθευτές	2.065	1.942	922	831
Αγορές υπό παραλαβή	-	45	-	44
Προπληρωμένα έξοδα	190	107	140	57
Προκαταβολές φόρων, ΦΠΑ εισπρακτέος	715	459	202	149
Προκαταβολές στο προσωπικό	54	49	41	36
Δεδουλευμένα έσοδα	-	-	-	-
Λοιποί χρεώστες	17	16	17	16
	3.041	2.617	1.322	1.133

22. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Τα χρηματικά διαθέσιμα αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017	2018	2017
Ταμείο	8	16	6	8
Καταθέσεις σε τράπεζες	187	181	159	153
	195	197	165	161

Οι καταθέσεις σε τράπεζες τοκίζονται με κυμαινόμενα επιτόκια που βασίζονται στα μηνιαία επιτόκια τραπεζών. Τα έσοδα του Ομίλου από τόκους καταθέσεων όψεως και προθεσμίας σε τράπεζες λογιστικοποιήθηκαν σε δεδουλευμένη βάση και ανήλθαν κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, σε € 0 και € 0 αντίστοιχα, και περιλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά έσοδα, στις συνημμένες καταστάσεις συνολικών εισοδημάτων (Σημείωση 10).

23. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, αποτελείται από 1.083.120 κοινές μετοχές αξίας € 3 έκαστη και ανέρχεται συνολικά στο ποσό των € 3.249 (31 Δεκεμβρίου 2017: € 3.249).

24. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Το τακτικό, τα αφορολόγητα και τα ειδικά αποθεματικά αναλύονται ως εξής:

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Τακτικό Αποθεματικό

Σύμφωνα με την ελληνική εταιρική νομοθεσία (Κ.Ν. 2190/1920), οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να μεταφέρουν τουλάχιστον το 5% του ετήσιου καθαρού κέρδους τους, όπως αυτό απεικονίζεται στα βιβλία τους, σε τακτικό αποθεματικό, μέχρι το αποθεματικό αυτό να ανέρχεται στο ένα τρίτο του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό δεν δύναται να διανεμηθεί κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της Εταιρείας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017, ο Όμιλος έχει σχηματίσει τακτικό αποθεματικό ύψους € 557 και € 515 αντίστοιχα, και η Εταιρεία έχει σχηματίσει τακτικό αποθεματικό ύψους € 432 και € 429 αντίστοιχα.

Αφορολόγητα Αποθεματικά

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1892/1990 (άρθρο 20), οι επιχειρήσεις μπορούσαν να σχηματίζουν αφορολόγητα αποθεματικά ίσα με ορισμένο ποσοστό, όπως προκύπτει από το νόμο, από τα κέρδη προ φόρων, όπως αυτά απεικονίζεται στα φορολογικά τους βιβλία μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού, των μερισμάτων και των αμοιβών του Δ.Σ. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, που έπαψε να ισχύει στις 31 Δεκεμβρίου 2004, νέες παραγωγικές επενδύσεις θα έπρεπε να γίνουν κατά τα επόμενα τρία χρόνια μετά το σχηματισμό του αφορολόγητου αποθεματικού, που θα ανέρχονται σε ποσοστό 130% του αφορολόγητου αποθεματικού.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2004 η Εταιρεία είχε εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις της στο πλαίσιο του παρόντος νόμου. Σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία, το αποθεματικό αυτό εξαιρείται από το φόρο εισοδήματος, εφόσον δεν διανεμηθεί στους μετόχους. Η Εταιρεία δεν έχει πρόθεση να διανεμίει το συγκεκριμένο αποθεματικό και για το λόγο αυτό δεν έχει δημιουργήσει υποχρέωση αναβαλλόμενης φορολογίας, η οποία θα απαιτείτο στην περίπτωση που διένειμε το αποθεματικό. Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 η Εταιρεία έχει σχηματίσει το ποσό των € 659 ως αφορολόγητο αποθεματικό.

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1828/1989 (άρθρο 22), οι επιχειρήσεις μπορούσαν να σχηματίζουν αφορολόγητα αποθεματικά ίσα με ορισμένο ποσοστό, όπως προκύπτει από το νόμο, από τα κέρδη προ φόρων, όπως αυτά απεικονίζεται στα φορολογικά τους βιβλία μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού, των μερισμάτων και των αμοιβών του Δ.Σ. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, ο οποίος έπαψε να ισχύει στις 31 Δεκεμβρίου 2005, νέες παραγωγικές επενδύσεις θα έπρεπε να γίνουν κατά τα επόμενα τρία χρόνια μετά το σχηματισμό του αφορολόγητου αποθεματικού, ίσου με το αφορολόγητο αποθεματικό. Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Ν.1892/1990 το οποίο τροποποίησε τον Ν.1828/1989, το ύψος των νέων παραγωγικών επενδύσεων αυξήθηκε στο 130% του αφορολόγητου αποθεματικού. Στις 31 Δεκεμβρίου 2004 η Εταιρεία είχε εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις της στο πλαίσιο του παρόντος νόμου. Σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία, το αποθεματικό αυτό εξαιρείται του φόρου εισοδήματος, εφόσον αυτό δεν διανεμηθεί στους μετόχους. Η Εταιρεία δεν έχει πρόθεση να διανεμίει αυτό το αποθεματικό και ως εκ τούτου, δεν έχει δημιουργήσει υποχρέωση αναβαλλόμενης φορολογίας, η οποία θα απαιτείτο σε περίπτωση που διένειμε το αποθεματικό αυτό. Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 η Εταιρεία έχει σχηματίσει το ποσό των € 738 ως αφορολόγητο αποθεματικό.

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3299/2004, οι επιχειρήσεις μπορούσαν να σχηματίζουν αφορολόγητα αποθεματικά από τα ετήσια αδιανέμητα καθαρά τους κέρδη, ίσο με το ποσό της επιχορήγησης. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, νέες παραγωγικές επενδύσεις πρέπει να γίνουν κατά τα επόμενα δέκα χρόνια μετά το σχηματισμό αφορολόγητου αποθεματικού ίσο με το αφορολόγητο αποθεματικό που σχηματίστηκε. Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 η Εταιρεία έχει σχηματίσει το ποσό των € 1.058 ως αφορολόγητο αποθεματικό.

4. Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, τα άλλα αφορολόγητα αποθεματικά ανήλθαν στο ποσό των € 2.381, σύμφωνα με διάφορους νόμους. Σύμφωνα με τους φορολογικούς κανονισμούς, αυτά τα αποθεματικά εξαιρούνται του φόρου εισοδήματος, εφόσον αυτά δεν διανεμηθούν στους μετόχους. Η Εταιρεία δεν έχει πρόθεση να διανεμίει αυτά τα αποθεματικά, και ως εκ τούτου δεν έχει δημιουργήσει υποχρέωση αναβαλλόμενης φορολογίας, η οποία θα απαιτείτο σε περίπτωση που διένειμε αυτά τα αποθεματικά.

EL PACK A.E.
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Έκτακτα Αποθεματικά

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, τα έκτακτα αποθεματικά του Ομίλου ανήλθαν στο ποσό των € 1.504 και € 605 αντίστοιχα, μετά από αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων. Τα αποθεματικά αυτά μπορούν να σχηματιστούν από κέρδη που έχουν ήδη φορολογηθεί.

25. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με την Ελληνική εταιρική νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται κάθε χρόνο να διανέμουν σε μετρητά στους Μετόχους, ποσοστό τουλάχιστον 35% επί των καθαρών κερδών, μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και ορισμένων κερδών από την εκποίηση των μετοχών που περιγράφονται στην παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν.148/1967. Οι ανωτέρω διατάξεις δεν εφαρμόζονται, αν η Γενική Συνέλευση των μετόχων με πλειοψηφία τουλάχιστον 65% αποφασίσει σχετικά. Στην περίπτωση αυτή, το μη διανεμόμενο μέρισμα μεταφέρεται στα βιβλία της ανώνυμης εταιρείας σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού προς κεφαλαιοποίηση. Η Εταιρεία υποχρεούται αυτό το αποθεματικό, εντός τετραετίας από το σχηματισμό, να το κεφαλαιοποιήσει, με έκδοση νέων μετοχών που παραδίδει δωρεάν στους δικαιούχους (παρ. 2 του άρθρου 3 του Α.Ν.148/1967). Οι ανωτέρω διατάξεις της παρ. 1 και 2 δεν εφαρμόζονται, εφόσον εγκριθεί από την Γενική Συνέλευση των μετόχων με πλειοψηφία τουλάχιστον 70% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Επιπλέον, η ελληνική εταιρική νομοθεσία απαιτεί να πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την διανομή μερίσματος, οι οποίες έχουν ως εξής:

- α) Απαγορεύεται η διανομή μερίσματος στους μετόχους εάν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας, όπως απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, είναι ή μετά από αυτή την διανομή θα γίνει μικρότερη από το κεφάλαιο πλέον των μη διανεμομένων αποθεματικών, και,
- β) Δεύτερον, απαγορεύεται η διανομή μερίσματος προς τους μετόχους, εάν το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης, όπως απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, είναι μεγαλύτερο από το σύνολο των έκτακτων αποθεματικών πλέον του υπολοίπου των κερδών εις νέον.

Δεν καταβλήθηκαν μερίσματα από την εταιρεία EL PACK A.E κατά την διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017. Ομοίως, για τις αντίστοιχες χρήσεις, δεν καταβλήθηκαν από τις θυγατρικές εταιρείες μερίσματα στους μετόχους μειοψηφίας.

26. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017	2018	2017
Ομολογιακά Δάνεια	18.022	19.796	17.256	18.986
Τραπεζικά Δάνεια	2.216	2.577	2.032	2.300
Μείον: βραχυπρόθεσμο μέρος	<u>(1.571)</u>	<u>(2.135)</u>	<u>(1.435)</u>	<u>(1.999)</u>
	18.667	20.238	17.853	19.288
Μείον: Έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων	<u>(120)</u>	<u>(159)</u>	<u>(120)</u>	<u>(159)</u>
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	<u>18.548</u>	<u>20.079</u>	<u>17.733</u>	<u>19.128</u>

EL PACK A.E.
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Τράπεζα	Νόμισμα	Ποσό Σύμβασης	Λήξη	Πρόγραμμα Αποπληρωμής	Πραγματικό Επιτόκιο	31 Δεκ. 2018	31 Δεκ. 2017
α) EFG Eurobank Εργασίας Α.Ε	€	3.000	2019	Τριμηνιαίες πληρωμές	Euribor + 5,25%	186	936
β) EFG Eurobank Εργασίας Α.Ε	€	2.000	2020	Εξαμηνιαίες πληρωμές	Euribor + 4,75%	250	417
γ) EFG Eurobank Εργασίας Α.Ε	€	1.000	2020	Εξαμηνιαίες πληρωμές	Euribor + 4,75%	184	276
δ) EFG Eurobank Εργασίας Α.Ε., Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία (Καινοπρακτικό)	€	18.050	2022	Εξαμηνιαίες πληρωμές	Euribor + 4,50%	17.070	18.050
ε) Alpha Bank Α.Ε.	€	1.884	2022	Εξαμηνιαίες πληρωμές	Euribor + 4,50%	1782	1.884
στ) Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε	€	810	2022	Εξαμηνιαίες πληρωμές	Euribor + 4,50%	766	810
Σύνολο Μακροπροθέσμων Δανείων						20.238	22.373
Μείον: Βραχυπρόθεσμο Μέρος						(1.571)	(2.135)
Μείον: Έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων						(120)	(159)
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις						18.548	20.079

Η παρούσα αξία δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο, και των λοιπών μακροπροθέσμων υποχρεώσεων, αναλύονται στην Σημείωση 34.

A. Ενιαία Χρηματοδότηση – EL PACK A.E.

i. Ομολογιακά Δάνεια – Κοινοπραξίες

Στο πλαίσιο της Ενιαίας Χρηματοδότησης της Εταιρείας, στις 22 Δεκεμβρίου 2015, η εταιρεία EL PACK A.E σύναψε σύμβαση ομολογιακού δανείου ύψους € 18 εκατομμυρίων με κοινοπραξία τραπεζών, και συγκεκριμένα της EFG Eurobank Εργασίας Α.Ε, της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε, της Τράπεζας Αττικής ΑΕ και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. με σκοπό την αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου βραχυπρόθεσμου χρέους της Εταιρείας.

Το ομολογιακό δάνειο, το οποίο εκδόθηκε στο σύνολό του την 30^η Μαρτίου 2016, έχει εξαετή διάρκεια, αποπληρώνεται σε εξαμηνιαίες δόσεις και φέρει επιτόκιο διατραπεζικού δανεισμού («Euribor») πλέον περιθωρίου που κυμαίνεται σε ποσοστό 4,50%.

Το ομολογιακό δάνειο θα είναι πλήρως, άνευ όρων, ανέκκλητα και από κοινού και εις ολόκληρο εγγυημένο από τους μετόχους της Εταιρείας και της θυγατρικής Χαρτοποιία Φθιώτιδος Α.Ε.

Το ομολογιακό δάνειο είναι εξασφαλισμένο ως εξής:

α) Πρώτη υποθήκη επί των γηπέδων, κτιρίων και μηχανολογικού εξοπλισμού του εργοστασίου της Εταιρείας, στη Βιομηχανική Ζώνη Πατρών.

β) Δεύτερη υποθήκη επί των γηπέδων, κτιρίων και μηχανολογικού εξοπλισμού του εργοστασίου της Εταιρείας Εγγυητή «Χαρτοποιία Φθιώτιδος Α.Ε», που εδρεύει στη περιοχή Δαμάστα Φθιώτιδας.

Οι υπόλοιπες εξασφαλίσεις αφορούν εκχωρήσεις απαιτήσεων από συμβάσεις ασφάλισης, ενεχυριασμένους τραπεζικούς λογαριασμούς, και μελλοντική υποθήκη επί μηχανημάτων.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Το ομολογιακό δάνειο περιείχε γεγονότα αθέτησης υποχρέωσης, συμπεριλαμβανομένων χωρίς περιορισμό, αποτυχία να πραγματοποιήσει πληρωμές στο πλαίσιο της σύμβασης, εκκαθάριση, συγχώνευση, μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, εκποίηση σημαντικών περιουσιακών στοιχείων, εθελούσιες ή μη διαδικασίες διάλυσης ή εκκαθάρισης, μεταβολή της δομής της πλειοψηφίας των μετόχων, αλλαγή της διοίκησης από τους μετόχους, cross default στο πλαίσιο άλλων συμφωνιών και υποχρεώσεων προς τις ελληνικές αρχές, καθώς και αλλαγή της χρήσης των ροών του ομολογιακού δανείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα.

Το ομολογιακό δάνειο περιέχει επίσης οικονομικές ρήτρες, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για τη διατήρηση της ελάχιστης αναλογίας καθαρού δανεισμού προς EBITDA και EBITDA προς έξοδα από τόκους.

ii. Μακροπρόθεσμο Δάνειο – Alpha Bank A.E.

Στο πλαίσιο της Ενιαίας Χρηματοδότησης και με την υπογραφή της Σύμβασης μεταξύ των Πιστωτών, του Πιστούχου και των Εγγυητών της Ενιαίας Χρηματοδότησης στις 22 Δεκεμβρίου 2015, η εταιρεία EL PACK A.E συμφώνησε την αναχρηματοδότηση υφιστάμενου βραχυπρόθεσμου χρέους της Εταιρείας με την τράπεζα Alpha Bank A.E. με μακροπρόθεσμο δάνειο ύψους € 1,9 εκατομμυρίων.

Το δάνειο, το οποίο εκδόθηκε την 30^η Μαρτίου 2016, φέρει τόκους με επιτόκιο διατραπεζικού δανεισμού («Euribor») πλέον περιθωρίου που κυμαίνεται σε ποσοστό 4,50%.

Το δάνειο, τόσο στο πρόγραμμα αποπληρωμής του όσο και στις εξασφαλίσεις του έχει ανάλογους, «pro rata», όρους με το Κοινοπρακτικό Ομολογιακό Δάνειο.

B. Ομολογιακό Δάνειο EFG Eurobank Εργασίας A.E – EL PACK A.E

Στις 26 Μαρτίου 2013, η εταιρεία EL PACK A.E. σύναψε σύμβαση ομολογιακού δανείου με την Τράπεζα EFG Eurobank Εργασίας A.E, ύψους € 3 εκατομμυρίων, για τους σκοπούς του κεφαλαίου κίνησης.

Το ομολογιακό δάνειο εκδόθηκε πλήρως το Μάρτιο του 2013, έχει εξαετή διάρκεια, είναι από-πληρωτέο σε τριμηνιαίες δόσεις και φέρει επιτόκιο διατραπεζικού δανεισμού «Euribor» πλέον περιθωρίου που κυμαίνεται σε ποσοστό 5,25%.

Το ομολογιακό δάνειο είναι πλήρως, άνευ όρων, ανέκκλητα και από κοινού και εις ολόκληρο εγγυημένο από τη θυγατρική εταιρεία Sigma Pack A.E. και από τους μετόχους της Εταιρείας με προσωπικές εγγυήσεις έως € 1 εκατομμυρίου.

Το ομολογιακό δάνειο είναι εξασφαλισμένο ως εξής:

α) Πρώτη υποθήκη επί μέρους των γηπέδων και των οικοπέδων και των κτιρίων της Εταιρείας Εγγυητή «Sigma Pack», η οποία εδρεύει στην περιοχή Καπανδρίτι.

β) Ενέχυρο επί των μηχανημάτων της Εταιρείας Εγγυητή «Sigma Pack».

Οι υπόλοιπες εξασφαλίσεις αφορούν εκχωρήσεις απαιτήσεων από συμβάσεις ασφάλισης, ενεχυριασμένους τραπεζικούς λογαριασμούς και ενέχυρο επί μετοχών.

Το ομολογιακό δάνειο περιείχε γεγονότα αθέτησης υποχρέωσης, συμπεριλαμβανομένων χωρίς περιορισμό, την αποτυχία να κάνει τις πληρωμές στα πλαίσια της σύμβασης, εκκαθάριση, συγχώνευση, μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, εκποίηση σημαντικών περιουσιακών στοιχείων, εθελούσιες ή μη διαδικασίες διάλυσης ή εκκαθάρισης, καθώς και αλλαγή στη δομή της πλειοψηφίας των μετόχων.

Το ομολογιακό δάνειο περιέχει επίσης οικονομικές ρήτρες, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για τη διατήρηση της ελάχιστης αναλογίας καθαρού δανεισμού προς EBITDA και EBITDA προς έξοδα από τόκους.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Γ. Ομολογιακό Δάνειο Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. – Χαρτοποία Φθιώτιδος Α.Ε.

Στις 9 Δεκεμβρίου 2015, η Χαρτοποία Φθιώτιδος Α.Ε. σύναψε σύμβαση ομολογιακού δανείου με την Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε., ύψους € 810 που χρησιμοποιήθηκε για την αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου βραχυπρόθεσμου χρέους.

Το ομολογιακό δάνειο, το οποίο εκδόθηκε στο σύνολό του την 15^η Φεβρουαρίου 2016, έχει εξαετή διάρκεια, είναι από-πληρωτέο σε εξαμηνιαίες δόσεις και φέρει επιτόκιο διατραπεζικού δανεισμού «Euribor» πλέον περιθωρίου που κυμαίνεται σε ποσοστό 4,50%.

Το ομολογιακό δάνειο θα είναι πλήρως, άνευ όρων, ανέκκλητα και από κοινού και εις ολόκληρο εγγυημένο από την Εταιρεία και την μητρική EL PACK.

Το ομολογιακό δάνειο είναι εξασφαλισμένο ως εξής:

α) Πρώτη υποθήκη επί των γηπέδων, κτιρίων και μηχανολογικού εξοπλισμού του εργοστασίου της «Χαρτοποία Φθιώτιδος Α.Ε.», που εδρεύει στην περιοχή Δαμάστα Φθιώτιδας.

Οι υπόλοιπες εξασφαλίσεις αφορούν εκχωρήσεις απαιτήσεων από συμβάσεις ασφάλισης και ενεχυριασμένους τραπεζικούς λογαριασμούς.

Το ομολογιακό δάνειο περιείχε γεγονότα αθέτησης υποχρέωσης, συμπεριλαμβανομένων χωρίς περιορισμό, την αποτυχία να πραγματοποιήσει τις πληρωμές στα πλαίσια της σύμβασης, εκκαθάριση, συγχώνευση, μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, εκποίηση σημαντικών περιουσιακών στοιχείων, εθελούσιες ή μη διαδικασίες διάλυσης ή εκκαθάρισης, μεταβολή της δομής της πλειοψηφίας των μετόχων, cross default στο πλαίσιο άλλων συμφωνιών και υποχρεώσεων προς τις ελληνικές αρχές, καθώς και αλλαγή της χρήσης των προϊόντων του ομολογιακού δανείου, όπως ορίζεται.

Το ομολογιακό δάνειο περιέχει επίσης οικονομικές ρήτρες, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για τη διατήρηση της ελάχιστης αναλογίας καθαρού δανεισμού προς EBITDA και EBITDA προς έξοδα από τόκους.

Δ. Μακροπρόθεσμο Δάνειο EFG Eurobank Εργασίας Α.Ε. – Χαρτοποία Φθιώτιδος Α.Ε.

Στις 27 Δεκεμβρίου 2010, η Χαρτοποία Φθιώτιδος Α.Ε. σύναψε σύμβαση δανείου με την Τράπεζα EFG Eurobank Εργασίας Α.Ε. έως € 1 εκατομμύριο, για να χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες του κεφαλαίου κίνησης. Το δάνειο εκταμιεύθηκε πλήρως τον Ιανουάριο του 2011.

Το δάνειο αναχρηματοδοτήθηκε στις 27 Δεκεμβρίου του 2012, με παράταση της αποπληρωμής έως 31 Δεκεμβρίου 2020. Τώρα, είναι από-πληρωτέο σε εξαμηνιαίες δόσεις και φέρει επιτόκιο διατραπεζικού δανεισμού «Euribor», πλέον περιθωρίου που κυμαίνεται σε ποσοστό 4,75%.

Το 70% του συνολικού ποσού του δανείου είναι εγγυημένο από την ελληνική κυβέρνηση. Η EL PACK Α.Ε. καταβάλλει στην ελληνική κυβέρνηση το 1% ετησίως επί του εγγυημένου ποσού του δανείου ως ασφαλιστική δικλείδα. Το δάνειο είναι επίσης πλήρως, άνευ όρων, ανέκκλητα και από κοινού και εις ολόκληρο εγγυημένα από τους μετόχους της Εταιρείας.

Το δάνειο είναι εξασφαλισμένο με πρώτη υποθήκη επί των γηπέδων, κτιρίων και μηχανολογικού εξοπλισμού του εργοστασίου της «Χαρτοποία Φθιώτιδος Α.Ε.» που εδρεύει στην περιοχή Δαμάστα Φθιώτιδας και εκχώρηση απαιτήσεων από συμβάσεις ασφάλισης.

Το δάνειο περιέχει ρήτρες, συμπεριλαμβανομένων χωρίς περιορισμό, την αποτυχία να πραγματοποιήσει τρεις συνεχόμενες πληρωμές στα πλαίσια της σύμβασης, εκκαθάριση, συγχώνευση, μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, εκποίηση σημαντικών περιουσιακών στοιχείων, εθελούσιες ή μη διαδικασίες διάλυσης ή εκκαθάρισης και αθέτηση στο πλαίσιο άλλων συμφωνιών.

EL PACK A.E.
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

E. Μακροπρόθεσμο Δάνειο EFG Eurobank Εργασίας Α.Ε. – EL PACK A.E.

Στις 5 Οκτωβρίου 2010 η εταιρεία EL PACK A.E. σύναψε σύμβαση δανείου με την Τράπεζα EFG Eurobank Εργασίας Α.Ε, ύψους έως € 2 εκατομμύρια, για να χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες του κεφαλαίου κίνησης. Το δάνειο εκταμιεύθηκε πλήρως το Νοέμβριο του 2010.

Το δάνειο αναχρηματοδοτήθηκε στις 28 Ιουνίου του 2012, με παράταση της αποπληρωμής μέχρι 30 Ιουνίου 2020. Το δάνειο είναι τώρα από-πληρωτέο σε δεκαοκτώ εξαμηνιαίες δόσεις, και φέρει επιτόκιο διαπραγματευτικού δανεισμού «Euribor», πλέον περιθωρίου που κυμαίνεται σε ποσοστό 4,75%.

Το 70% του συνολικού ποσού του δανείου είναι εγγυημένο από την ελληνική κυβέρνηση. Η εταιρεία EL PACK A.E. καταβάλλει στην ελληνική κυβέρνηση το 1% ετησίως επί του εγγυημένου ποσού του δανείου ως ασφαλιστική δικλείδα. Το δάνειο είναι επίσης πλήρως, άνευ όρων, ανέκκλητα και από κοινού και εις ολόκληρο εγγυημένο από τους μετόχους της Εταιρείας.

Το δάνειο περιέχει ρήτρες, συμπεριλαμβανομένων χωρίς περιορισμό, την αποτυχία να πραγματοποιήσει τρεις συνεχόμενες πληρωμές στα πλαίσια της σύμβασης, εκκαθάριση, συγχώνευση, μείωση μετοχικού κεφαλαίου, εκποίηση σημαντικών περιουσιακών στοιχείων, εθελούσιες ή μη διαδικασίες διάλυσης ή εκκαθάρισης, και αθέτηση στο πλαίσιο άλλων συμφωνιών.

Το δάνειο είναι εξασφαλισμένο με εκχώρηση απαιτήσεων από συμβάσεις ασφάλισης, καθώς και με ενέχυρο μέρους των μηχανημάτων της Εταιρείας.

Τα έξοδα τόκων των μακροπροθέσμων δανείων για το έτος που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, ανήλθαν στο ποσό των € 1.067 και € 1.214 αντίστοιχα (Σημ. 10).

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια του Ομίλου είναι εξασφαλισμένα με υποθήκες, προσημειώσεις και ενέχυρα επί των ακινήτων, εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού της για ποσό € 33,8 εκατομμύρια και € 33,8 εκατομμύρια κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αντίστοιχα.

Το ετήσιο πρόγραμμα αποπληρωμής που απαιτείται να γίνει σε όλα τα δάνεια μετά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Διάστημα από 1 έως και 3 έτη	4.653	3.985	4.387	3.670
Διάστημα από 3 έως και 5 έτη	14.014	16.253	13.466	15.618
Άνω των 5 ετών	-	-	-	-
	18.667	20.238	17.853	19.288

27. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΙΣΘΩΣΕΩΝ

Ο Όμιλος έχει υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις που προκύπτουν από μισθώσεις διαφόρων στοιχείων των ενσώματων παγίων. Τέτοια στοιχεία είναι τα μηχανήματα, το hardware και τα μεταφορικά μέσα.

Οι υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, αναλύονται ως εξής:

EL PACK A.E.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017	2018	2017
Υποχρέωση από χρηματοδοτικές μισθώσεις	7	25	7	25
Μείον: Βραχυπρόθεσμο μέρος	(7)	(19)	(7)	(19)
Μακροπρόθεσμο μέρος	-	7	-	7

Οι μελλοντικές ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων και η παρούσα αξία των καθαρών ελαχίστων καταβολών για τον Όμιλο και την εταιρεία κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου 2018		31 Δεκεμβρίου 2018	
	Ελάχιστες Καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών	Ελάχιστες Καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών
Έως 1 έτος	7	7	7	7
Μετά από 1 έτος και έως 5 έτη	-	-	-	-
Σύνολο ελαχίστων καταβολών χρηματοδοτικής μίσθωσης	7	7	7	7
Μείον: ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(0)	-	(0)	-
Παρούσα αξία ελαχίστων καταβολών χρηματοδ. μίσθωσης	7	7	7	7

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου 2017		31 Δεκεμβρίου 2017	
	Ελάχιστες Καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών	Ελάχιστες Καταβολές	Παρούσα αξία καταβολών
Έως 1 έτος	19	19	19	19
Μετά από 1 έτος και έως 5 έτη	7	7	7	7
Σύνολο ελαχίστων καταβολών χρηματοδοτικής μίσθωσης	26	25	26	25
Μείον: ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(1)	-	(1)	-
Παρούσα αξία ελαχίστων καταβολών χρηματοδ. μίσθωσης	25	25	25	25

Οι τρέχουσες συμφωνίες χρηματοδοτικών μισθώσεων λήγουν έως και το 2019. Οι όροι πληρωμών των συμφωνιών αυτών ποικίλουν από 36 έως 76 μήνες και οι σχετικές υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις εξοφλούνται σε μηνιαίες δόσεις. Οι υποχρεώσεις αυτές φέρουν διαφορετικά επιτόκια, σύμφωνα με τις αντίστοιχες συμβάσεις. Η πλειοψηφία των συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης περιλαμβάνει όρους αναπροσαρμογής του τιμήματος και ανανέωσης.

Οι πιο σημαντικές υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στους όρους των συμβολαίων, εκτός από τις πληρωμές μισθωμάτων, είναι η συντήρηση και ασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων, η τήρηση των όρων συμβολαίου, περιορισμοί στη μεταβίβαση του 50% της εταιρείας, καθώς και περιορισμοί στην αλλαγή της Διοίκησης.

EL PACK A.E.
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου που αναφέρονται σε συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, ανήλθαν την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, στο ποσό των € 1 και € 4 αντίστοιχα (Σημ. 10).

28. ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

A. Σύνταξη:

Οι εργαζόμενοι της Εταιρείας καλύπτονται με τα διάφορα συνταξιοδοτικά ταμεία που υποστηρίζονται από το κράτος. Κάθε εργαζόμενος απαιτείται να καταβάλλει ένα ποσό του μηνιαίου μισθού του στο ταμείο, σε συνδυασμό με την επιχείρηση που επίσης καταβάλλει ένα ποσό. Κατά την αποχώρηση του εργαζομένου, το συνταξιοδοτικό ταμείο είναι αρμόδιο για την καταβολή των συντάξεων των υπαλλήλων. Ως εκ τούτου, η επιχείρηση δεν έχει καμία νομική ή άλλη υποχρέωση να πληρώσει μελλοντικές παροχές στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου. Οι εισφορές προς τα ασφαλιστικά ταμεία για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, καταχωρήθηκαν στα αποτελέσματα χρήσης και ανήλθαν σε € 1.384 και € 1.313, αντίστοιχα (Σημ. 4).

B. Αποζημιώσεις Αποχώρησης Προσωπικού:

Βάσει της ελληνικής εργατικής νομοθεσίας, οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα αποζημίωσης σε περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησης, με ποσό που υπολογίζεται βάσει του μισθού του εργαζομένου, της προϋπηρεσίας του, καθώς και του τρόπου λήξης της εργασιακής σχέσης (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Οι εργαζόμενοι που παραιτούνται ή απολύονται με υπαιτιότητά τους, δεν δικαιούνται αποζημίωση. Η πληρωτέα αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης των εργαζομένων είναι ίση με το 40% του ποσού που θα ήταν πληρωτέο σε περίπτωση απόλυσης τους.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει στα αποτελέσματα χρήσης τις δεδουλευμένες παροχές κάθε περιόδου, με αντίστοιχη αύξηση της υποχρέωσης για αποζημίωση λόγω αποχώρησης.

Οι κινήσεις της καθαρής υποχρέωσης που εμφανίζεται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, έχουν ως ακολούθως:

	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρεία</u>	
	<u>31 Δεκεμβρίου</u>	<u>31 Δεκεμβρίου</u>	<u>31 Δεκεμβρίου</u>	<u>31 Δεκεμβρίου</u>
	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Καθαρή υποχρέωση έναρξης χρήσης	1.038	839	779	642
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(26)	(183)	(26)	(181)
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	95	169	102	126
Κόστος που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα (Σημ. 4)	<u>79</u>	<u>212</u>	<u>61</u>	<u>192</u>
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος της χρήσης	<u>1.186</u>	<u>1.038</u>	<u>916</u>	<u>779</u>

Ανεξάρτητοι αναλογιστές πραγματοποίησαν εκτίμηση για τις υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, που απορρέουν από την υποχρέωσή τους να καταβάλλουν αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης. Οι λεπτομέρειες και οι βασικές υποθέσεις της αναλογιστικής μελέτης την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, έχουν ως εξής:

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017	2018	2017
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	57	39	41	24
Παλιό κόστος υπηρεσίας	-	-	-	-
Τερματικό κόστος υπηρεσίας	7	161	9	159
Κόστος τόκων υποχρέωσης παροχών	16	13	12	10
Έξοδο που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος (Σημ. 4)	79	213	61	193
Επανεκτίμηση (κερδών) / ζημιών που αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων	95	169	102	126
Ποσό που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων	95	169	102	126
Συστατικά του καθαρού περιοδικού κόστους συνταξιοδότησης:				
Καθαρή υποχρέωση έναρξης χρήσης	1.038	839	779	642
Κόστος υπηρεσίας	63	200	49	183
Χρηματοοικονομικό κόστος	16	13	12	10
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(26)	(183)	(26)	(181)
Επανεκτίμηση αναλογιστικών (κερδών) / ζημιών	95	169	102	126
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	1.186	1.038	916	779

Βασικές Υποθέσεις:

	2018	2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,6%	1,5%
Μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση μισθολογίου	1,75%	1,75%
Μέσος ετήσιος ρυθμός μακροχρόνιας αύξησης πληθωρισμού	1,75%	1,75%

29. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν, εκτός από τις θυγατρικές και την συγγενή Εταιρεία:

- α) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και βασικά διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας.
 β) Συγγενικά μέλη και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, τέκνα, κ.α.) του Διοικητικού Συμβουλίου και μέλη της διαχείρισης.
 γ) Εταιρείες που συναλλάσσονται με την Εταιρεία και τον Όμιλο, στις οποίες οι βασικοί μέτοχοι του Ομίλου, τα μέλη των Διοικητικών συμβουλίων του Ομίλου, ή / και τα εξαρτώμενα / συγγενικά μέλη τους, ασκούν τουλάχιστον σημαντική επιρροή.

Η αποζημίωση που καταβάλλεται σε διευθυντές και διευθυντικά στελέχη του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, και που δεν περιλαμβάνεται στο κόστος μισθοδοσίας, ανήλθε στο ποσό των € 425 και € 425 αντίστοιχα. Η αποζημίωση που καταβάλλεται σε διευθυντικά στελέχη του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, και η οποία περιλαμβάνεται στο κόστος μισθοδοσίας, ανήλθε στο ποσό των € 1.170 και € 838 αντίστοιχα.

Η Εταιρεία έχει σχηματίσει προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων από συνδεδεμένα μέρη συνολικού ποσού € 3,7 εκατομμυρίων.

Τα υπόλοιπα με τα συνδεδεμένα μέρη για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 31^η Δεκεμβρίου 2017, έχουν ως ακολούθως:

EL PACK A.E.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

31 Δεκ. 18	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
A. Εταιρείες				
Σίγμα Πακ Α.Ε.	-	-	1.459	77
Χαρτοποιία Φθιώτιδος Α.Ε.	-	-	717	1.782
Ανακύκλωση Φθιώτιδος Α.Ε.	113	260	67	12
Ανακύκλωση Αττικής Α.Ε.	64	-	64	-
BelPack EOOD	4	777	-	741
Euroglass OOD	3	-	3	-
Uniglass Hellas M.A.E.	-	3	-	-
Σπυράκης & ΣΙΑ Ο.Ε.	5.170	309	5.155	293
	5.354	1.349	7.466	2.904
B. Διοίκηση:	-	-	-	-

31 Δεκ. 17	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
A. Εταιρείες				
Σίγμα Πακ Α.Ε.	-	-	1.117	30
Χαρτοποιία Φθιώτιδος Α.Ε.	-	-	695	327
Ανακύκλωση Φθιώτιδος Α.Ε.	152	109	140	53
Ανακύκλωση Αττικής Α.Ε.	46	-	46	-
BelPack EOOD	4	215	-	116
Euroglass OOD	3	-	3	-
Γιούλα Υαλουργική Α.Ε.	-	3	-	-
Σπυράκης & ΣΙΑ Ο.Ε.	5.392	326	5.370	325
	5.597	653	7.371	851
B. Διοίκηση:	-	-	-	-

Οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 31^η Δεκεμβρίου 2017, έχουν ως εξής:

31-Δεκ-18	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Αγορές	Πωλήσεις	Αγορές	Πωλήσεις
A. Εταιρείες				
Σίγμα Πακ Α.Ε.	-	-	2.348	122
Χαρτοποιία Φθιώτιδος Α.Ε.	-	-	11.115	48
Ανακύκλωση Φθιώτιδος Α.Ε.	4.058	365	184	279
Ανακύκλωση Αττικής Α.Ε.	-	-	-	-
BelPack EOOD	22	1.560	20	1.426
Euroglass OOD	-	-	-	-
Uniglass Hellas M.A.E.	-	-	-	-
Σπυράκης & ΣΙΑ Ο.Ε.	3.534	2.576	3.527	567
	7.614	4.501	17.195	2.442
B. Διοίκηση:	-	-	-	-

EL PACK A.E.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

31 Δεκ. 17	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Αγορές	Πωλήσεις	Αγορές	Πωλήσεις
A. Εταιρείες				
Σίγμα Πακ Α.Ε.	-	-	853	122
Χαρτοποιία Φθιώτιδος Α.Ε.	-	-	9.671	24
Ανακύκλωση Φθιώτιδος Α.Ε.	4.085	396	119	320
Ανακύκλωση Αττικής Α.Ε.	-	-	-	-
BelPack EOOD	87	2.052	87	143
Euroglass OOD	-	-	-	-
Uniglass Hellas M.A.E.	-	-	-	-
Σπυράκης & ΣΙΑ Ο.Ε.	3.540	2.696	3.529	597
	7.712	5.144	14.259	1.205
B. Διοίκηση:	-	-	-	-

30. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι εμπορικές υποχρεώσεις για τη χρήση που έληξε κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017	2018	2017
Προμηθευτές	4.217	4.863	3.948	2.966
Γραμμάτια πληρωτέα	104	427	104	427
Επιταγές πληρωτέες	809	892	673	709
Πιστωτές διάφοροι	-	-	-	-
Σύνολο	5.130	6.181	4.726	4.101

31. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια είναι αναλήψεις βάσει πιστωτικών ορίων που ο Όμιλος διατηρεί σε διάφορα πιστωτικά ιδρύματα. Η χρησιμοποίηση των συγκεκριμένων πιστωτικών ορίων παρουσιάζεται παρακάτω:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017	2018	2017
Τραπεζικά δάνεια	2.331	1.914	1.913	1.495
Factoring	6.947	7.409	6.947	7.409
Σύνολο	9.278	9.323	8.860	8.904

Το μέσο ετήσιο επιτόκιο των βραχυπρόθεσμων δανείων για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, ήταν 4,7% και 5,6% αντίστοιχα.

Τα συνολικά έξοδα τόκων επί των βραχυπρόθεσμων δανείων για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, ανήλθαν σε € 523 και € 580, αντίστοιχα, και περιλαμβάνεται στα Καθαρά Χρηματοοικονομικά Έσοδα / Έξοδα, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις (Σημ. 10).

Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός της θυγατρικής εταιρείας ΣΙΓΜΑ ΠΑΚ Α.Ε με την Τράπεζα Πειραιώς είναι εξασφαλισμένος με υποθήκες και προσημειώσεις επί ακινήτων της, ύψους € 520.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

32. ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Το ποσό των δεδουλευμένων και λοιπών βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων, που απεικονίζεται στις συνημμένες καταστάσεις οικονομικής θέσης, αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31 Δεκεμβρίου		31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017	2018	2017
Προκαταβολές πελατών	1.053	534	725	163
Δεδουλευμένοι τόκοι	256	261	247	256
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	210	226	151	169
Υποχρεώσεις προς ασφαλιστικά ταμεία	502	532	221	215
Φόροι – τέλη εκτός φόρου εισοδήματος	795	606	435	280
Δεδουλευμένα έξοδα	197	171	33	27
Λοιπές υποχρεώσεις	137	70	128	66
Σύνολο	3.149	2.399	1.939	1.176

33. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

α) Εκκρεμείς δίκες και διεκδικήσεις:

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε διάφορες νομικές υποθέσεις και διαδικασίες, στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας του. Η διοίκηση, καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι του Ομίλου, εκτιμούν ότι όλες οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στη χρηματοοικονομική θέση και ενοποιημένα αποτελέσματα του Ομίλου.

β) Δεσμεύσεις:

Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις:

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, η εταιρεία EL PACK A.E. είχε χορηγήσει εταιρική εγγύηση προς την UBB Τράπεζα στη Βουλγαρία, ύψους € 1 εκατομμυρίου, με ημερομηνία λήξης την 30η Ιουνίου 2019, υπέρ της συνδεδεμένης Εταιρείας «BelPack EOOD» για τον δανεισμό της Εταιρείας «BelPack EOOD».

Επιπλέον, την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, ο Όμιλος έχει παράσχει εγγυήσεις καλής πληρωμής σε συμβάσεις με προμηθευτές συνολικής αξίας € 796. Πέραν αυτών, δεν έχει παράσχει άλλες εγγυήσεις υπέρ τρίτων.

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

1. Εύλογη αξία και ιεραρχία εύλογης αξίας

Εύλογη αξία είναι το τίμημα που θα εισπράττεται για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή θα πληρώνεται για το διακανονισμό μιας υποχρέωσης σε μια ομαλή συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά, κατά την ημερομηνία αποτίμησης. Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας βασίζεται στην υπόθεση ότι η συναλλαγή που λαμβάνει χώρα θα οδηγήσει σε πώληση του περιουσιακού στοιχείου ή μεταβίβαση της υποχρέωσης στην κύρια αγορά για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση, ή, ελλείψει της κύριας αγοράς, στην πιο συμφέρουσα αγορά για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση. Η κύρια ή η πιο συμφέρουσα αγορά πρέπει να είναι προσβάσιμη από τον Όμιλο.

Τα ποσά που εμφανίζονται στις συνημμένες καταστάσεις Οικονομικής Θέσης για τα μετρητά και τις βραχυπρόθεσμες καταθέσεις, τα βραχυπρόθεσμα δάνεια, τους πελάτες, τις λοιπές απαιτήσεις και

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

δάνεια, τους προμηθευτές, τις δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και τις ενδοομιλικές υποχρεώσεις και δάνεια, προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες αξίες λόγω της βραχυπρόθεσμης λήξης των χρηματοοικονομικών αυτών μέσων. Οι διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις αποτελούνται από επενδύσεις σε κοινές και προνομιούχες μετοχές, και συνεπώς δεν έχουν σταθερή ημερομηνία ωρίμανσης ή σταθερό επιτόκιο. Τα έντοκα δάνεια υπολογίζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η εύλογη αξία των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο προσεγγίζει τις αντίστοιχες εύλογες αξίες λόγω του ότι το κυμαινόμενο επιτόκιο καθορίζεται από το πιστωτικό περιθώριο του Ομίλου. Η εύλογη αξία των δανείων με σταθερό επιτόκιο, βασίζεται σε διαπραγματεύσιμες τιμές κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017, δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας, ούτε μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 για την μέτρηση της εύλογης αξίας.

Όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις για τις οποίες η εύλογη αξία επιμετράται ή γνωστοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις, κατηγοριοποιούνται στην ιεραρχία της εύλογης αξίας, που περιγράφεται παρακάτω, με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικά για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας στο σύνολό της:

- Επίπεδο 1 – Διαπραγματεύσιμες τιμές (μη προσαρμοσμένες) σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.
- Επίπεδο 2 - Τεχνικές αποτίμησης, για τις οποίες όλα τα δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην εύλογη αξία είναι ορατά, είτε έμμεσα είτε άμεσα.
- Επίπεδο 3 - Τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούν δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Για τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις σε επαναλαμβανόμενη βάση, ο Όμιλος ορίζει κατά πόσο οι μεταφορές μεταξύ των επιπέδων της ιεραρχίας έχουν πραγματοποιηθεί επανεκτιμώντας την κατηγοριοποίηση (με βάση τις τεχνικές αποτίμησης που έχουν σημαντικές επιδράσεις στην εύλογη αξία σαν σύνολο) στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς.

2. Πιστωτικός Κίνδυνος

α) Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Η μέγιστη έκθεση του Ομίλου και της εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο, λόγω της μη εκτέλεσης των υποχρεώσεων από τους αντισυμβαλλομένους κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, επηρεάζεται κυρίως από τα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη. Τα δημογραφικά στοιχεία της πελατειακής βάσης του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αθέτησης πληρωμών που χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη αγορά και τη χώρα στην οποία λειτουργούν οι πελάτες, επηρεάζουν λιγότερο τον πιστωτικό κίνδυνο καθώς δεν παρατηρείται γεωγραφική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου. Ο τζίρος κατά πελάτη δεν ξεπερνάει το 10% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017. Ως εκ τούτου, υπάρχει σημαντική διασπορά του πιστωτικού κινδύνου σε ένα μεγάλο αριθμό πελατών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει θέσει μια πιστωτική πολιτική βάσει της οποίας κάθε νέος πελάτης εξετάζεται σε ατομική βάση για την πιστοληπτική ικανότητά του, προτού προταθούν οι συνθήκες όροι πληρωμών. Ο έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας που πραγματοποιεί ο Όμιλος, περιλαμβάνει την εξέταση τραπεζικών πηγών και άλλων τρίτων πηγών για πιστοληπτική βαθμολόγηση.

Πιστωτικά όρια ορίζονται για κάθε πελάτη, τα οποία επανεξετάζονται ανάλογα με τις τρέχουσες συνθήκες, ενώ αν είναι απαραίτητο οι όροι πωλήσεων και εισπράξεων αναπροσαρμόζονται. Τα πιστωτικά όρια των πελατών κατά κανόνα καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία διαχείρισης πιστωτικού ελέγχου της Εταιρείας.

EL PACK A.E.
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, τα χαρακτηριστικά ωριμότητας των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα αποπληρωμής που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνουν κυρίως πελάτες χονδρικής του Ομίλου. Οι πελάτες που χαρακτηρίζονται ως «υψηλού ρίσκου» τοποθετούνται σε ειδική κατάσταση πελατών και μελλοντικές πωλήσεις πρέπει να προεπιστράπτονται και να εγκρίνονται από τον Οικονομικό Διευθυντή, τον Γενικό Διευθυντή ή τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας. Σύμφωνα με το ιστορικό και την ικανότητα του πελάτη, για την διασφάλιση των απαιτήσεων, ο Όμιλος μπορεί να ζητήσει εμπράγματα ή άλλες εξασφαλίσεις (π.χ. εγγυητικές επιστολές).

Μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 9 την 1.1.2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη μέθοδο του ΔΠΧΠ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, και καταχωρούν πρόβλεψη απομείωσης υπολογιζόμενη βάσει της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας για όλη τη διάρκεια ζωής των εμπορικών απαιτήσεων. (βλ. Σημείωση 2 Ε και 20)

β) Εγγυήσεις

Σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου, δεν παρέχονται εγγυήσεις. Ωστόσο, εάν το Διοικητικό Συμβούλιο το αποφασίσει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να παρέχονται ασφάλειες σε θυγατρικές.

3. Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος που ορίζει ότι η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου, θα παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας των μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων, συνδέεται με τις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου, οι οποίες φέρουν κυμαινόμενο επιτόκιο.

Εάν τα επιτόκια αυξάνονταν κατά 1%, η επίδραση στην κατάσταση εισοδήματος του Ομίλου και στην καθαρή θέση των μετόχων, θα ήταν € 304 για το 2018 (2017: € 316), ενώ αν τα επιτόκια μειώνονταν κατά 1%, τότε η επίδραση στην κατάσταση εισοδήματος του Ομίλου και στην καθαρή θέση των μετόχων, θα ήταν € 304 (2017: € 316).

4. Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος διενεργεί συναλλαγές σε Ευρώ που σχετίζονται με τις πωλήσεις και τις αγορές αγαθών. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς που σχετίζεται με πιθανές διακυμάνσεις στην αξία του ξένου νομίσματος.

5. Διαχείριση Κεφαλαίου

Για τον σκοπό διαχείρισης κεφαλαίου του Ομίλου, το κεφάλαιο περιλαμβάνει το μετοχικό κεφάλαιο όλα τα άλλα αποθεματικά που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής εταιρείας. Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Ομίλου είναι η μεγιστοποίηση της αξίας για τους μετόχους.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή του διάρθρωση και κάνει προσαρμογές υπό το πρίσμα των μεταβολών στις οικονομικές συνθήκες και τις απαιτήσεις των χρηματοοικονομικών δεικτών. Για να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή του δομή, ο Όμιλος μπορεί να προσαρμόσει την πληρωμή μερίσματος προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές. Ο Όμιλος παρακολουθεί τα κεφάλαια με βάση το συντελεστή μόχλευσης, ο οποίος είναι το καθαρό χρέος διαιρούμενο με το άθροισμα των ιδίων κεφαλαίων και του καθαρού χρέους.

Ο Όμιλος περιλαμβάνει στον καθαρό δανεισμό, τοκοφόρα δάνεια, βραχυπρόθεσμα δάνεια και υποχρέωση από χρηματοδοτική μίσθωση, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

	Ο Όμιλος	
	31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Έντοκα δάνεια (Σημ. 26)	20.118	22.214
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (Σημ. 31)	9.278	9.323
Υποχρεώσεις Χρηματοδοτικής μίσθωσης (Σημ. 27)	7	25
Μείον: Χρηματικά διαθέσιμα (Σημ. 22)	(195)	(197)
Καθαρός δανεισμός	29.208	31.365
Ίδια κεφάλαια	17.668	15.356
Ίδια κεφάλαια και καθαρός δανεισμός	46.876	46.721
Δείκτης Μόχλευσης	62,3%	67,1%

Καμία αλλαγή δεν έγινε στους στόχους, τις πολιτικές και τις διαδικασίες για τη διαχείριση κεφαλαίου κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017.

6. Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που ο Όμιλος δεν θα είναι σε θέση να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις όταν αυτές λήγουν. Η προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίσει, μέσω διατήρησης του ελαχίστου αναγκαίου ποσού ταμειακών διαθεσίμων και ύπαρξης επαρκών πιστωτικών ορίων από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, ότι πάντα θα έχει αρκετή ρευστότητα για να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές λήγουν, τόσο κάτω από συνήθεις όσο και κάτω από δύσκολες συνθήκες, χωρίς να υφίσταται μη αποδεκτές ζημιές ή να διακινδυνεύεται η φήμη του Ομίλου.

Για την αποφυγή των κινδύνων ρευστότητας ο Όμιλος διενεργεί πρόβλεψη ταμειακών ροών για περίοδο ενός έτους κατά τη σύνταξη του ετήσιου προϋπολογισμού, και μηνιαία κυλιόμενη πρόβλεψη τριών μηνών έτσι ώστε να εξασφαλίζει ότι διαθέτει αρκετά ταμειακά διαθέσιμα για να καλύψει τις λειτουργικές του ανάγκες, συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης των χρηματοοικονομικών του υποχρεώσεων. Η πολιτική αυτή δεν λαμβάνει υπόψη της τη σχετική επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις ημερομηνίες λήξεως των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 31η Δεκεμβρίου 2017 αντίστοιχα, που απορρέουν από τις σχετικές συμβάσεις σε μη προεξοφλημένες τιμές.

31 Δεκεμβρίου 2018	Μέχρι	3 έως	1 έως	Ανω	Σύνολο
	3	12	5	των 5	
	μήνες	μήνες	χρόνια	ετών	
Έντοκα δάνεια	749	822	18.667	-	20.238
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	5	9.273	-	-	9.278
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	5	2	-	-	7
Εμπορικές υποχρεώσεις	3.260	1.870	-	-	5.130
Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.134	1.016	-	-	3.149
Φόροι εισοδήματος	-	975	-	-	975
	6.153	13.957	18.667	-	38.778

EL PACK A.E.**ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018**

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και σημειώσεις είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά)

31 Δεκεμβρίου 2017	Μέχρι 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 χρόνια	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Έντοκα δάνεια	751	1.384	20.238	-	22.373
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	6	9.316	-	-	9.322
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	5	14	7	-	26
Εμπορικές υποχρεώσεις	3.129	3.052	116	-	6.297
Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	1.965	434	-	-	2.399
Φόροι εισοδήματος	-	608	-	-	608
	5.856	14.809	20.361	-	41.026

35. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Την 8η Απριλίου 2019 ανακοινώθηκε στο Γ.Ε.Μ.Η. σχέδιο συγχώνευσης με απορρόφηση της θυγατρικής εταιρείας ΣΙΓΜΑ ΠΑΚ Α.Ε. και της συνδεδεμένης εταιρείας ΣΠΥΡΑΚΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε. από τη EL PACK Α.Ε. Η συγχώνευση αναμένεται να ολοκληρωθεί έως την 30η Σεπτεμβρίου 2019. Δεν υπήρξαν άλλα σημαντικά γεγονότα μετά την 31η Δεκεμβρίου 2018.

Αθήνα, 18 Απριλίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
& Διευθύνων Σύμβουλος

Το Μέλος του Δ.Σ.

Αντώνιος Ευαγγ. Σπυράκης
Α.Δ.Τ. ΑΒ 593784

Αναστάσιος Κ. Βουλγαράκης
Α.Δ.Τ. ΑΕ 076262

Ο Οικονομικός Διευθυντής

Ο Προϊστάμενος Λογιστηρίου

Ευστράτιος Σ. Ρέκας
Α.Δ.Τ. ΑΚ 800630

Χρήστος Β. Κισάκης
Α.Δ.Τ. ΑΜ 596248
Α.Μ. ΑΔ. Ο.Ε.Ε. 10909 Α' Τάξης